

DIRVA

Nr. 16

Vasaris-February 8, 1963

Cleveland, Ohio

Painiava JAV užsienio politikoj

JOE ALSOP PRANEŠA, KAD PATS PREZIDENTAS KENNEDY YRA PASIPIKTIŲ VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PRIVIRTA KOŠE SANTYKIUOSE SU KANADA, TAČIAU KAS KALTAS NE TIK ŠIUO ATVEJU, BET IR SANTYKIUOSE SU BRITAIŠ, PRANCŪZAIŠ IR VOKIEČIAIS, LIEKA NEAIŠKU, TUO TARPU KAI VIENI KALTĘ VERČIA SEKRETORIUI RUSK, KITI AIŠKINA, KAD BLOGYBĖ SLYPI PAČIOJE VALSTYBĖS DEPARTAMENTO STUKTUROJE.

VYTAUTAS MEČKAUSKAS

Pereitame Dirvos numeryje rašiau apie samyšį, kurį Valstybės Departamentas sukėlė JAV sąjungininkų ir draugų tarpe. Staigus atsakymas toliau vystyti "Skybold" raketą pastatė labai keblią padėtį D. Britanijos premjerą Macmillaną; pasiūlymas parduoti Polaris raketąs Prancūzijai su sąlyga, kad jomis disponuotų ne pati Prancūzija, bet NATO (o per ją -- amerikiečiai) (kaitino de Gaulle kraują. Iškėlimas viešumon Kanados nenoro pas save laikyti atominius užtaisus, buvo nelauktas smūgis Diefenbakerio vyriausybei, kas sukėlė anti-JAV nuotaikas Kanadoje.

Negali sakyti, kad visi tie žygiai buvo iš esmės neteisingi. Washingtono pažūra ir pasiūlymai apsiginklavimo srityje buvo logiška išvada iš susidariusios

faktinės padėties. Tačiau net toks draugiškai nusiteikęs prezidentui kolumnistas, kaip Joseph Alsop, rado reikalo pranešti, kad pats J.F. Kennedy yra pasipiktinęs Valstybės Departamentu Kanados aferoje. Esą, visus tokios rūšies reikalus buvo galimybių ramiau ir diplomatiškiau sutvarkyti.

Atsakomybė už nediplomatišką Valstybės Departamento elgesį, formaliai žiūrint turėtų kristi Valstybės Sekretoriui Dean Rusk. Anot Alsopo, Rusk esąs geras ir protingas žmogus, tačiau be egzekutyvinių gabumų. Alsopas bando nuginčyti įsigalėjusią nuomonę, kad Rusk sunkų kūrą nspardyti, nes prezidentas yra, taip sakant, savo paties Valstybės Sekretorius, pats darąs sprendimus užsienio politikoje, dažnai klausydamas savo intymų pata-

rėjų. Tačiau Rusk vistiek, anot Alsopo, galėtų imtis kai kur iniciatyvos ir, vaizdžiau tariant, ištepti savo departamento ratus.

Čia reiktų dar pridurti, kad Alsopas užmiršo pasakyti, kad ne tik pats Rusk neturi per daug administracinio prityrimo, bet kartu jis buvo apstatytas įvairiais pasekretoriais, kurie turėjo šiek tiek patyrimą JAV vidaus politikoje, kaip buvę gubernatoriai Chester Bowles ir Williams, bet kurie neturi jokios nuovokos užsienio politikoje, arba tokiais politikieriais, kaip Harrimanas ir Stevensonas, kurie save laiko aukštesniais už vargšą Rusk.

Teisybės varden reikia pasakyti, kad netvarkos Valstybės Departamente buvo ir John Foster Dulles laikais, su tokiais tik skirtumu, kad Dulles turėjo nepalyginti didesnę autoritetą pas Eisenhowerį, negu Rusk pas Kennedy. Tačiau ir Dulles neturėjo organizacinių gabumų -- jis viską norėjo pats vienas aprėpti, bet nepajėgė. Tai įdomiai nušviečia buvusį JAV ambasadorius Kubai Earl E.T. Smith, kurio knyga "Ketvirtasis aukštas" esu jau dažnai Dirvoje minėjęs.

Kaip ir daugelis JAV ambasadorių, Smith nėra karjeros diplomatas, bet finansininkas. Atstovavusius JAV-bes Kuboje nuo 1957 metų iki santykių nutraukimo 1959 m. Smithui Kennedy administracija siūlė ambasadoriaus postą Šveicarijoje, bet jis jo atsisakė, vietoje to raskdamas reikalo atkreipti visuomenės dėmesį į nesklandumus Valstybės departamento struktūroje.

Smith rašo:

"Patyriau iš savo paties praktikos ir stebėjimo, kad mūsų politika yra nustatoma diena iš dienos įtakingų asmenų žemesnių pareigūnų tarpe. Iki apie tai sužino aukštesni pareigūnai, toji politika jau būna įvykęs faktas, su kuriuo jiems belieka sugyventi.

Ketvirtasis aukštas susideda iš referentų (desk men). Tai yra užsienio tarnybos karjeros tarnautojai, kurie į pareigūnus paskirti politiniais sumetimais, žiūri iš aukšto, kaip į laikinį reiškinį... Nors negalima smerkti visus referentus, tačiau nebus apsilenkta su teisybe teigiant, kad tokie asmenys, kurie neneša politinės atsakomybės, savo sprendimais kasdieniuose reikaluose gali sudaryti daug žalos visai valstybei.

Daug kas tam nenori tikėti, bet taip buvo Kubos atveju. Valstybės Sekretorius buvo užimtas Pekingu, Maskva ir Berlynu. Sprendimai Kubos reikalu buvo daromi ketvirtame aukšte. Ten kai kurie pareigūnai tikėjo į Kubos (Castro) revoliuciją ir lin-

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO valdyba vasario 1 d. posėdžio metu: A. Daunys (sekr.), E. Čekienė (pirm.), J. Kiaunė (vicepirm.), L. Tamošaitis (iždininkas).

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDO VALDYBA POSĖDŽIAVO

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyba savo posėdyje, įvykusiame š.m. vasario 1 dieną, E. ir V. Čekų bute, New Yorke, artėjant Lietuvos nepriklausomybės šventei, aptarė visą eilę šių dienų kelyje į mūsų tautos laisvę pasitaikančių kliūčių, aktualių klausimų, subalansavo LNF materialiai paremtus praėjusiais metais darbus, priėmė 1962 metų apyskaitą ir nustatė artimiausios ateities veikimo planus.

1962 m. aukų gauta 5,235.75 dol.
Iš 1961 m. liekana: -- 2,351.81 dol.
Viso -- 7,587.56 dol.

1962 m. išlaidos ---- 3,553.68 dol.
1963 m. sausio 1 d. 5,033.88 dol.

Daugelis LNF komitetų dar turi surinkę nemažą sumą aukų ir nėra atsiskaitę. Pagal aukų lapus iki šiol gautus pirmąją šie LNT LNF Komitetai: Chicago, Ill., New York, N.Y., Cleveland, Ohio, Toronto, Canada, Worcester, Mass., Philadelphia, Pa., E. Chicago, Ind., Detroit, Mich., Elizabeth, N.J., Pittsburgh, Pa., Omaha, Rochester, Baltimore, Boston, Los Angeles, Mascoutah, Ill., S. Catharines, Australia, Milwaukee ir k.

Didžiausią praeitų metų išlaidų dalį sudarė Laisvės Kovų Dainų knygos išleidimas. Išeivijos lietuvių gyvenime tokio pobūdžio leidinyje yra pirmasis, kuriuo atžymėti ir pagerbti partizanai, mūsų kovotojai už Lietuvos laisvę. Jų atiduota tėvynei aukščiausia auka -- gyvybė, skatina mus tęsti jų pradėtus siekius -- atstatyti nepriklausomą Lietuvą eik-

nant aiškiu keliu, siekiant aiškaus visiems lietuviams bendro tikslo, nedarant jokių nuolaidų okupantui, nesileidžiant į joki bendradarbiavimą su juo nei jo agentais tėvynėje ar čia.

Šios knygos buvo dalinamos visiems fondo rėmėjams, aukojusiems ne mažiau 10 dol. Norintieji tuo pačiu būdu galės įsigyti dar ir šiais metais.

Kai kurie LNF komitetai ir LB-nės apylinkės šių knygų įsigiję padovanojo baigusiems lituanistinę mokyklą mokiniams. Be to, lietuviams skaitytojams pareikalavus, užsisakė kelios JAV universitetų bibliotekos.

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės Fondo didžiausias lėšų teikimo tikslas, kaip jau buvo minėta, yra išleidimui anglų kalba išsamaus mokslinio veikalų, kurio iki šiol taip pat dar niekas nėra išleidęs. Jis neatneš pelno leidėjams, bet daug naudos Lietuvos atečiai ir jos bylai ginti.

Pranešimus padarė LNF pirm. E. Čekienė, ižd. L. Tamošaitis, sekretorius A. Daunys ir diskusijoje gyvai pasireiškė vicep. J. Kiaunė.

Posėdyje dalyvavo LNT pirm. V. Rastenis ir painformavo apie LNT Tarybos suvažiavimą, įvykiantį vasario 23 d. New Yorke. Apgailėstauta, kad LNF vicepirmininkas Pranas Narvydas dėl ligos negalėjo į posėdį atvykti. LNT pirmininkas po posėdžio nurodė jį aplankyti.

LNF valdyba nutarė aukų rin-

PRANAS NARVYDAS, LNF Valdybos vicepirmininkas, baigęs atsigauti po sunkesnės ligos, su LNF Valdyba palaikė ryšį iš namų telefonu. Posėdžio metu buvo aplankytas ir painformuotas apie svarstomus dalykus. Linksmam sutikęs bendradarbių pripažinimą, kad "Narvydas dar gyvas", mieliai sutiko, kad tas pripažinimas būtų patvirtintas ir praneštas bičiuliams ir ypač LNF veikėjams bei rėmėjams dokumentu -- nuotrauka. Nors ir įžengęs į 76-tuosius, pavasariškai nusiteikęs laukia pavasario ir yra pasiryžęs taip pat ir LNF reikaluose atlikti savo dalį, bet jaunesnius ir stipresnius kviečia nenusileisti, tai yra, atlikti pagal amžių ir pajėgumą proporcingai atitinkamą dalį.

kimo vąjų vykdyti nenustatant datos. Taip pat nutarta kreiptis į akademinį jaunimą, traukiant (Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* SOV. SĄJUNGOS UŽSienio REIKALŲ MINISTERIS A. GROMYKO savo naujai išleistoje knygoje duoda suprasti, kad partijos linija užsienio politikos atžvilgiu gali pasikeisti visu 180 laipsnių kampų: šalčio karo kaltininkas vietoj JAV militarinių sluosnių, pasirodo beesą -- Stalinas, Molotovas ir Višinskis.

* DAR VIENA PRIEŽASTIS, kad NATO gen. sekretorius Dirk Stikker ir jo kolegos yra įnirtingai ant JAV: apie Jupiterio raketų ir jų bazių Turkijoje ir Italijoje panaikinimą jie sužinoję -- iš laikraščio.

* IŠKILUS GEOGRAFAS GEORGE H.T. KIMBLE, GERAI PAŽISTAS AFRIKOS SĄLYGAS, tvirtina, kad chaosas Kongo valstybėje gali tęstis 30-40 metų, nebent belgai sugrįžtų tęsti darbą, kurį paliko neužbaigę.

* KONTROVERSINIS KUBOS APGINKLAVIMO IR SOVIETINIŲ BAZIŲ KLAUSIMAS aiškus bent vienu požiūriu -- rusų kariuomenė verčia Castro nenukrypti nuo Maskvos "linijos" ir kartu apsaugo jo režimą nuo pavojų iš vidaus.

* UŽSITĘSĖ STREIKAI JAV kelia vis didėjantį visuomenės nerimą. Streikuoti nebeapsimoka, bet unių vadai neranda kito kelio savo galiai parodyti.

* KANADOS MINISTERIS PIRMININKAS DIEFENBAKER, paleidęs parlamentą ir paskelbęs naujus rinkimus, visą dėmesį nukreipė, kad jo konservatyvioji partija vėl laimėtų.

* "MŪSŲ SANTYKIAI SU SOV. SĄJUNGA YRA GERESNI, NEI SU CANADA", pareiškė vienas State Departamento pareigūnas. Ir tai neprisiridėjo prie tų santykių pagerinimo...

* SOVIETŲ AMBASADORIS SEKRETORIUI CANBERROJE, Australijos sostinėje, apkaltintam vadovavimu ir organizavimu šnipų, įsakytą per 7 dienas apleisti Australiją.

* SENATORIUS KEATING NESUTINKA su JAV vyriausybės nuomone ir informacijomis apie apsiginklavimo pobūdį Kuboje. Dar rudenį JAV vyriausybės sluosniai taip pat skeptiškai žiūrėjo į sen. Keating pareiškimus, kad Kuboje rengiamos atominių ginklų bazės.

Nikita: --... tu nori miego... tu nori miego... tu nori miego... tu nori miego... ar tu, pagaliau, kada užmigsi?!...

JAV KONGRESO ATSTOVAS CHARLES A. VANIK KALBĖS VASARIO 16 MINĖJIME CLEVELANDE

JAV Kongreso atstovas Charles A. Vanik bus pagrindiniu kalbėtoju ALT rengiamame Vasario 16 minėjime Clevelande, kuris įvyks vasario 17 d. Naujosios parapijos salėje. Pradžią 4 v. p.p. Visi Clevelando ir apylinkės lietuviai kviečiami gausiai minėjime dalyvauti.

Paramos savininkai Jurgis Mažeika ir Jurgis Janušaitis su šeimomis. V. Juknevičiaus nuotrauka

CHICAGOS LIETUVIŠKOJI PLAZA PASIPUOŠĖ NAUJAIŠ 'PARAMOS' RŪMAIS

"Paramos" krautuvės atidarymo proga

Netoli nuo naujos lietuviškos bažnyčios, kurią su-
pa didingi ligoninės rūmai ir Marijos Aukštesniosios
mokyklos pastatai bei šv. Kazimiero vienuolynas, lyg
gėlė pražydo nauji, gražūs Paramos prekybos rūmai,
— puiki Lietuviškos Plazos
puošmena, — pačiame Mar-
quette Parko lietuvių kolo-
nijos centre.

Ir kai praėjusią savaitę
šie rūmai buvo atidaryti bei
pašventinti ir parodyti
spaudos atstovams, mes ga-
lėjome didžiulius Paramos
savininkais Jurgiu Janušai-
čiu ir Jurgiu Mažeika, o taip
pat ir šio pastato projekto
kūrėju inž. architektu Jo-
nu Stanku, kurio dėka
buvo surasta ir prekybinio
pastato turinyje įamžinta
lietuviška forma — visą va-
karinę pastato sieną išpuoš-
ti lietuviškais audinio raš-
tais.

O šią visą iškilmingą ir
pakilią nuotaiką, visų nu-
stebimu, gražių žodžių py-
ne apvainikavo savininkų
vardu kalbėjęs Jurgis Janušaitis. Humorą ir rimtį,
poeziją ir prozą įsųpęs į gra-
žų stilių, jis nuosirdžiu at-
virumu papasakojo 7 metų
prekybos veiklą, kai nuo
mažos krautuvėlės išaugo
iki didžiulės, kokias turi tik
pačios didžiosios Amerikos
maisto prekybos krautuvės.

— Prekyba, tai lyg gėlė,
kurią reikia nuolat laistyti,
prižiūrėti, duoti saulės ir
šilumos, kad augtų gražūs
žiedai. O žmonės, kurie atei-
na tos gėlės žiedais žodžius,
reikia mylėti, suprasti,
reikia parodyti, kad čia ir
patarnavimas yra taip pat
geras, sąžiningas, nemeluot-
tas, kaip ir šie puikūs gėlės
žiedai, — jis pabrėžė savo
žodyje.

Jurgis Janušaitis pažinojo-
me senai, kaip gražiai
plunksną valdantį uolų
spaudos bendradarbį, bet
dabar buvo džiugu klausy-
tis ir jo iškalbingumo.

LNF VALDYBA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Jl į aktyvaus bendro darbo gre-
tas.

Tikime, kad laisvojo pasaulio
lietuviai šiuos LNF užsimoji-
mus įvertins ir savo įnašu pa-
rems. Kur nėra LNF komitetų
ir atstovų aukos maloniai pra-
šomos siųsti: E. Čekienė, LNF
pirm., 87-80 96 Street, Wood-
haven 21, N.Y. arba L. Tamo-
šaitis, 9034 78th St., Woodha-
ven 21, N.Y.

Po kalbos vyko prekybos
patalpų apžiūrėjimas. Visi
įrenginiai — patys moder-
niškiausi.

Miela žiūrėti, kai lietu-
viai savo išradimumu, są-
žiningumu vis kopja aukš-
tyn. Bet, oi, liūdna, kai kam
nors laimė išsprūsta iš ran-
kų... Tik prisiminkime,
kiek lietuviai turėjo bendro-
vių, bendrovėlių, kaip jos
augo ir vėliau paskendo pa-
vyde, piktyje ir nesantai-
koje. Ir išaugo Chicagoje
tik viena Parama dviejų
savininkų, dviejų Jurgių:
Janušaičio ir Mažeikos. Ir
ji auga, plėsis, nes abu ta-
ria tuos pačius žodžius ir
abu vykdo: padėk savajam
tautiečiui, padėk sąžiningu-
mu; savas pas savus, savi

— saviesiems. Ir kai lietu-
viai atidaro Paramos krau-
tuvės duris, žino, kad eina
pas savyjį, o kai jas užda-
ro, taip pat žino, kad ir tas
savasis, pas kurį susikaupta
pelnas, jo dalis taip pat
bus skiriama savajam. Štai
ir skaičiai. Iki šio laiko lie-
tuvių labdaros ir kultūros
reikalams Parama yra pa-
skyrusi apie 6000 dolerių.

Gyvuokite lietuviškos
prekybos riteriai Jurgiai!
— vyt. kas. —

• Laiškai Lietuviams me-
tinės šventės proga rengia-
mas koncertas įvyks kovo
9 d. Jaunimo Centro salėje.
Šiuo koncertu susidomėji-
mas labai didelis, nes jos
programa išpildys viena iš

iškiliausių mūsų solisčių
Cinkaitė - Kojelienė. Jos
rengti koncertai amerikie-
čiams New Yorke ir Chica-
goje praėjo su didžiausiu
pasisekimu.

Laiškai Lietuviams žur-
nalą leidžia lietuviai tėvai
Jėzuitai, kurie savo darbais
atlieka didelę tautinę misi-
ją. Žurnalą redguoja kun.
Juozas Vaišnys, S. J., kurio
dėka jis pagrožėjo meniniai
ir praturtėjo turiniu.

Atsilankydami į šį kon-
certą, mes paremsime žur-
nalo leidimą ir kartu išgy-
vensime vieną iš gražiausių
meninių švenčių. — vk —

UŽGAVENIŲ BLYNU BALIUS

• L. T. Akad. Sambūris
Chicagoje vasario mėn. 23
d., B. Pakšto svetainėje,
2801 W. 38 gt. rengia tra-
dicinį Užgavėnių blynų ba-
lių. Svečiai bus vaišinami
balių šeiminkų gamintais
užkandžiais ir užgavėnių
blynais bei kava be atskiro
mokesčio. Sokių muziką pa-
ties B. Pakšto orkestras.
Veiks gėrimų bufetas. Sta-
liukai galima užsisakyti iki
vasario 21 d. pas fil. J. Že-
maitį — 7056 So. Campbell
Ave. (įėjimas iš 71 g-vės)
nuo 7-9 val. vakaro, telef.
HE 6-2231.

Įėjimas 4 dol., studentams
3 dol.

Pradžią 8 val. vakaro.
Kolegos neolithuanai ir L.
T. Akad. Sambūrio nariai
su bičiuliais kviečiami į šį
pobuvį atsilankyti. (15-21)

GARDAUS MAISTO
SIUNTINIAI Į
VISUS KRASTUS
PRISTATOMA PER 3-4 SAV.
PILNAI GARANTUOTA
PRASYKITE SĄRAŠĄ IR
KAINORĄŠČIŲ.
GRAMERCY
SHIPPING Co.
118 E. 28TH STREET
NEW YORK 16, N. Y.
Tel. MU 9-0598

PARAMOS krautuvės Chicagoje pašventinimo iškilmėse dalyvavo gausus būrys lietuvių. Nuotraukoje matome savininkus Janušaičius ir Mažeikas, arch. inž. J. Stankų su žmona, kontraktorių Mitkų, Moc-
kaitį, Pleirį ir jų žmonas, kun. Zakarauką, statybos prižiūrėtoją statybininką Petrą Šakinską su žmo-
na, laikraščių redaktorius ir svečius. Iškilmės įvyko sausio 27 d.

V. Juknevičiaus nuotrauka

VIENO ŽMOGAUS GYVENIMAS

PRANAS NARVYDAS

2

Burbulis sūnaus vykimui (Ame-
riką nespriešino. Dar gi apsi-
džiaugė. Galvojo, jei sūnui gerai
tens seksis ir pinigų uždirbs,
tai ir tėvui parsisų.

Jau sniegas buvo nušilęs, arti-
nosi pavasaris, kai Burbuliai ga-
vo laišką ir Tadukui laivokartę.
Beliko tik sūnų paruošti kelionei
į Vokietiją. Burbulienė apverku-
si išleido sūnų į kelionę, o tėvas
išvežė jį į Žagarės miestelį. Įda-
vė žydėliui kontrabandininkui,
kad nugabentų jį į laivų prie-
plauką Vokietijoje.

Philadelphijos laivų prieplau-
koje jaunąjį Taduką pasitiko te-
ta Bridelienė, ir parsivežė į sa-
vo namus.

Amerika. Tadukas jau ten.
Keistas naujas pasaulis. Nors su
tėvu keletą kartų buvo Rygoje su
prekėmis, bet Philadelphia pa-
sirodė visai skirtinga ir daug
įvairesnė. O iš kitos pusės, kas-
dieninis gyvenimas pagerėjo: tē-
vas po sniegą basą nebagainios,
valgis visokeriopai geresnis.

Tetos vyras Bridelis buvo siu-
vėjas. Turėjo mažą siuvelyklą ir
nuo pat atvykimo dienos Taduką
įkinkė į darbą. Buvo labai pa-
maldus. Kas rytą siuvėjas gie-
dodavo rytmetines maldas, o va-
kara "karunkas". Kasdien Ta-
dukas turėdavo eiti bažnyčion.
Toks gyvenimas ilgai nei-
šauktam Tadukui įgriso. Pradėjo ma-
tyti apie galimumą kur nors pa-
sitraukti.

Vieną šventadienį, užuot ejęs
į bažnyčią, kaip paprastai, nuėjo
į gatviakarių stotį ir išvažiavo.
Buvo girdėjęs, kad tie gatviakari-
iai važiuoja toli už miesto ri-
bų.

Važiavo ir žvalgosi kaip toli
nuvažiuo. Mat, svarbu kad tētē-
nas nepasivytų. Pralenkus dauge-
lį mažų miestelių, vakarop pri-
važiuojo didelį miestą, gal ne to-
kį kaip Philadelphia, bet dide-
lį. Čia keleiviai turėjo persėsti
į kitą gatviakarių. Tadukas pa-
sėkė kitus keleivius ir drauge
su kitais važiuojo toliau balo-
mis, iš kur kildavo uodų debe-
sys. Vėliau sužinojo, kad tuo-
kart buvo važiuota Newarko balo-
mis.

Tadukas dabar manė, kad jau
pasiekė kažkokias tolimas, ir te-
tėnas jo niekuomet nesuras.

Balos baigėsi, prasidėjo vėl
miestas ir pagaliau upės prie-
plauka. Gatviakaris toliau neva-
žiavo. Visi keleiviai išlipo ir
ėjo į tokią prie vandens "namą",
į kurį suėjus, tas "namas" pra-
dėjo judėti. Per langą žiūrint,
pamatė, kad jau esąs upės vidu-
ryje, o ten toliau didžiulis mies-
tas su tūkstančiais įvairių šviesų.
Iš kalbų suprato, kad priplaukė
New Yorką. Netrukus laivas pa-
siekė krantą, ir visi keleiviai
ir vežimai apleido tą "trobesį"
— laivą.

Dabar Tadukui nebuvo kuo be-
sekti. Čia buvo didelis judėji-
mas, žmonės ėjo, skirstėsi į vi-
sas puses, važiuojo arkliai trau-
kiami dideli vežimai ir gatvia-
kariai. Šen ir ten blizgėjo įvai-
rios šviesos. Tadukas buvo aps-
tulbęs, ėjo nei pats nežinodamas
kur. Iš pusantro dolerio buvo li-
kė 30 centų. Eidamas nušvies-
tomis gatvėmis pro valgyklas,
matė languose išdėtus visokius
skanėsius. Vos galėjo susilaikyti.
Alkis pašėlusiai kankino. Pa-
sivėrė vieną paprastesnę val-
gyklą. Įėjo. Patarnautojas nuro-
dė staluką ir padavė valgių są-
rašą, kuris jam nieko nereiškė,
nes nieko nesuprato.

Kur buvo pažymėta 10 centų,
parodė su pirštu. Patarnautojas

jam atnešė salotą, kurią suval-
gęs bijojo daugiau ko prašyti.
Užsimokėjo ir alkanas išėjo.

Kur eiti? Naktis. Alkanas. Šal-
tas oras.

Pamatė aikštelę — parkelį, kur
buvo suolelių, ant kurių sėdėjo
apskurusį žmogysčių ir sau
snaudė susitraukę, sušalę.

Pasitaikydavo, kad policinin-
kas praedamas miegančius ža-
dindavo. Pagrąšindavo, bet jam
nuėjus, vėl tas pat kartodavosi.

Jau po pusnackio miesto gyve-
nimas apmirė. Žmonių minios
dingo, tik kur nekur "naktiniai
paukščiai" pasirodydavo. Koks
girtas pašukaudavo. Snausti ilgai
nebuvo galima. Šalta, alkis kamu-
ja. Keletą kartų apėjęs apie par-
kelį, laukė išauštant. O tos nak-
ties ilgumas. Rodos, naktis bega-
lo.

Dienai praaus, prasidėjo ju-
dėjimas. Žmonės skubina, bė-
ga ir niekas nekrepia dėmesio,
kad Tadukas sušalęs ir alkanas.
Taip rodosi ir reikia. Dabar Ta-
dukas pradėjo gailėtis kam aplei-
do teteną; kaip ten būtų, bet ne
tai blogai kaip dabar.

Eidamas pro valgyklas tik seilę
ryja, matydamas pyragaičius, o
kavos kvapas nosį raižo. Tadukas
nutarė visai prie valgyklų neiti.
Alkio kankinamas, aplink eida-
mas, užtikio siaurą gatvėlę, į ku-
rią įėjus pasirodė esąs prie val-
gyklos užpakalinių durų. Rado
statinėle, primetę įvairių
maisto liekanų, apsidairęs, kad
niekas nematytų, susirinko kas
švariau, prisikišo kišenes ir, nu-
ėjęs į tą parkelį, skaniai viską
suvalgė. Niekad savo gyvenime
nebuvo ragavęs tokio skanaus
valgio kaip šį kartą. Prie fonta-
no atsigerė vandens. Alkį nu-
malšinęs, pasijuto daug geriau.
Apėmė džiaugsmas, kad gali sau
vienas nevaržomas gyventi.

Taip Tadukas porą dienų pra-
leido New Yorke.

Sekančią naktį pradėjo smul-
kiai lynoti. Parko gyventojams
pasidarė nepakenčiamas gyve-
nimas. Vieni nuėjo Bowery gat-
vės aludžių prieraugose naktį
praleisti, o kiti mažosios Nassau
gatvės valgyklų atmatų rinkti,
ir ten esančiuose vežimuose įlin-
dus naktį praleisti.

Tadukas pasekė vieną jauną vy-
ruką, kuris jam atrodė buvo pa-
lankesnis ir ne taip šnairuojan-
tis. Tai buvo apie 25 metų vy-
ras, neskusta barzda. Apiplyšę
drabužiai rodė jį esant daugiau
panašų į varguolį, nei į paprastą
valkātą.

Tadukas jį pasekė iki Nassau
gatvės. Ten tas vyrukas, prieš
prie valgyklos virtuvės lan-
go, pabarškino. Po kiek laiko lan-
gelis atsidarė. Pasirodė galva su
balta kepuraitė. Tai būta valgyk-
los virėjas, kuris matyt, tam vyru-
kui buvo pažįstamas. Išmetė ry-
šelį su maistu, kurį labai vikriai
vyrukas pagavo. Paėmęs
ryšelį vyrukas, paėjęs į pakam-
pį, pradėjo godžiai valgyti. Ta-
dukas, netoli būdamas tai stebė-
jo. Ir seilę varvino ir galvojo,
kodėl neturi tokios laimės. Gi,
vyrukas, prie vežimo valgydamas
pastebėjo, kad kaž koks suvargęs
vaikėzas į jį liūdina žiūri. Pa-
ėmęs pyragaitį ir kažką pasakęs
metė... Tadukas, nors ir bandė
pagauti, bet nepagavo. Pyragai-
tis nukrito į purviną gatvėlę. Tas
vyrukas turbūt nusikeikė, kad
Tadukas toks gramozdas, negalė-
jo pagauti. Tadukas į tai nekrei-
pė dėmesio. Griebėsi visu grei-
tumu paimti tą pyragaitį, ir ap-
sivalęs pradėjo valgyti. Pradė-
jo vis didesniais lašai lynoti, ir
reikėjo ieškotis pastogės. Tas
vyrukas greit nužgiavo prie su-
krautų lentų greta statomo namo.
Priprastu jam greitumu palindo
ten lyg į pastogę ir atsigulė. Ta-
dukas pasekė iš paskos ir dairė-
si aplink, nežinodamas ką daryti.
Tai pastebėjęs, tas vyrukas už-
sikeikė, ir rankų mostais nu-
rodė, kad ir jis lįstų į tą pasto-
gę. Atsigulus vyrukas patylo-
mis pradėjo klausinėti, kas jis ir
iš kur. Tadukas nieko nesuprato,
tik patyrė, kad jo draugo var-
das -- Jim, ir savo vardą jam
pasisakė. Jim jį pavadino --
Tedy ir liepė tylėti, nes galėjo
kas nors išgirsti ir būtų jiems
po nakvynei!...

(Bus daugiau)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS 5th \$4.98
GERMAN BRANDY 5th \$3.98
CANADIAN WHISKEY 5th \$3.98
VODKA pilna kvorta \$3.59
KRON BRANNVIN
AQUAVIT (švediška) 5th \$3.98

COCKTAILS MANHATTAN OR
MARTINI kvorta \$2.98
LIEBFRAUMLICH vokiškas vynas 5th \$0.89
NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
RICCADONNA ITAL. VERMOUTH 30 onz. \$1.15
BORDEAUX pranc. vynas 5th \$0.98

DIRVA

★★★
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915
6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-6344
Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Redaguojas:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikunas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

AMERIKA ATRASTA NE VAKAR

Anądien čia buvo paminėtas A. Šalčiaus - išlauso pasigyrimas: per įvairius tarpininkus jo "fundacija" išsiuntusi Lietuvos kultūrininkams knygų, kurias lietuviai galėsi pasiskolinti iš Maskvos bibliotekos... Taip Šalčius "padeda Lietuvai".

Iš tikrųjų, yra girdima pageidavimų, kad knygų siuntiniai iš Vakarų dažnam Lietuvoje būtų brangesnė ir laukiamesnė dovana, nei medžiagų, ar kitokių plataus ar siauro vartojimo prekių siuntiniai. Taigi ir Šalčiaus suorganizuotą dovana ir jo intenciją, būtų verta pagirti, netgi palikus nuošaliai tą apgailėtiną aplinkybę, kad jis negalėjo tų keliolikos ar kelių dešimčių knygų nusiųsti lietuviams patiems, o turėjo atiduoti Maskvos bibliotekai, nuo kurios malonės priklausys, ar apdovanotieji galės kada dovana bent pamatyti, ar gal ir ne.

Tik vienu dalyku A. Šalčius neturi pagrindo girtis, tai tuo, kad toks knygų Lietuvos link išsiuntimas lyg ir būtų jo ir jo "fundacijos" kažkoks naujas atradimas "padėti lietuviams Lietuvoje". Tarp tų "atplaišų", kurias Šalčius, įsiklausęs agitpropininkų politinės linijos, kaltina "nusigręžimu nuo Lietuvos", yra šimtai, kurie ne vakar, ne užvakar, o jau geras pusšimtis metų bando siųsti į Lietuvą lietuviams spausdintų leidinių: visų pirma ten nematyti lietuviškų leidinių, o jei su tais nesiseka praeiti pro maskvinės cenzūros užtvartą, tai bent nelietuviškų gerų leidinių.

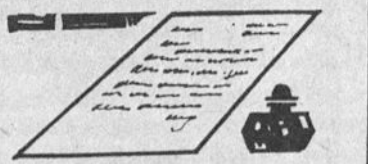
Be to, Vakarų, ypač Vakarų Europos leidyklos pačios tebeprisimena Pabaltijį, su kuriuo kada jai buvo užsimezgęs gyvas jų kultūrinis ryšis, paskui Maskvos aklinai nutrauktas. Kai tik Maskva ėmė garšintis vėl siekianti kultūrinį ryšį, leidyklos ėmė siųsti savo leidinių ne tik Rusijos didžiosioms bibliotekoms bei mokslo institucijoms, bet, kas itin džiugu, jos dar daugiau dėmesio atkreipė į artimesnius ir geriau pažįstamus Pabaltijo kraštus. Ir Lietuvoje esančioms bibliotekoms arba Lietuvos mokslininkams bei menininkams jos nepagalii nusiųsti geresniųjų savo leidinių -- imkite, pasižiūrėkite, kas vyksta dabar jums taip sunkiai pasiekiamuose ar visai nepasiekiamuose Vakaruose. To dėka į Lietuvą jau kada eina "gražūs siuntiniai knygų -- veikalų", ir eina šimtais kartų gausiau, negu iš Šalčiaus "fundacijos" kada nors galėtų eiti.

Ar daug tas padeda lietuviams? Kas gi žino... Kada nekada pasirodo ženklų, kad Vilniaus, Kauno ar net Telšių kokia biblioteka gavusi kokį leidinį, jį labai bevertinanti... Zimanas "Tiesoj" polemizuoja su "Metmenimis"... Netgi į Maskvą neprivalo keliauti pasiskolinti... Vienas kitas ir "iš gatvės" užėjęs, gauna pamatyti. Kitas ir pats, asmeniškai gauna, džiaugiasi, jei nežinia kaip turiniu, tai bent kaip faktų, kaip retenybę, kaip šviežio oro dvelkėliu. Bet koks tai aklas "bendradarbiavimas"! Kažkoks azartinis lošimas uždraustais vaisiais.

Bet, kokio menkumo bebūtų tokio neva ryšio poveikis, niekas Vakaruose nesistengia nuo Lietuvos slėpti čia nokstančių dvasinės kūrybos vaisių. A. Šalčiaus "fundacija" į tokį žygį atsižvangina keletą metų pavėlavusi, ir jos pasigarsinimas tartum koku Amerikos atradimu skamba menkliau už kiaušinėlių padėjusios vištelės "kapa su dešimčia" klykavimą.

Kliudo, tramdo spausdinto žodžio siuntimą į Lietuvą ne koki "nusiųžėliai", o ant Lietuvos užsisėdusi bolševikinė rusų valdžia ir nuolankiai jai tarnaujantieji kvivlingai. Kažkas atsitiko, kad kremlinikai pasijuto priversti truputį atleisti sraigtus, ir Lietuva nebėra visiškai nebesiekiamas, kaip buvo anksčiau. Bet padėkų ir šlovinių už tai jie nenusipelnė. Nes ne atleisti, o atsiimti tuos sraigtus jie privalo, ir pasišalinti su jais nuo Lietuvos taip toli, kad nebūtų jų nei matyti, nei girdėti. Tada Lietuvos kultūrininkams ryšiams su pasauliu nereiks ant mistiškų kombinacijų statomų fundacijų. (vr)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

ŽENKLAI, TIK NE PAŠTO...

Prie Algirdo Gustaičio laiško Dirvos 13 nr. atspausdintas ženklas yra panašus į pašto ženklą, bet tai ne pašto ženklas, ir smalsiai laukiu, ką filatelistas A. Bernotas sakys, gavęs tą "kolekciijos papildymą".

Kaikas, paskaitęs ir pamatęs tą "latvių pašto ženklais" iliustruotą laišką, jau šokosi priekaištauti maždaug visiems lietuviams (tik ne sau), girdi, "ko mes miegam", kodėl ir mes negalim leisti pašto ženklų, jei latviai gali!

Iš tikrųjų galim. Ir ne tik galim, o jau turėjom bene trijų rūšių panašių ženklų maždaug prieš 12 metų: jie buvo platinami, dažnas ir ant laiškų juos lipino, panašiai, kaip "Christmas Seals" ar kitokių ženklukus, kurie leidžiami propagandos ir rinklavo sumetimais. Kokios buvo finansinės tų ženklų leidimo pasekmės, gal jų leidimą galėtų pasakyti. Propagandinės negalėjo būti didelės, nes kelių dešimčių tūkstančių tokių ženklų užlipinimas pasauliniame laiškų okeane yra mažiau nei dulkėlė. Antra vertus, lietuvių susirašinėjimo didžiulia

vyksta savo tarpe, taigi ir tuos ženklus (kaip "Stop Genocide", "Freedom for Lithuania" ar pan.)

Karaliai ir didikai ieško scenos

Lietuvių Rašytojų Draugijos premijuota Jono Griniaus istoriška drama 'Gulbės giesmė'

PATS DAIKTAS

Praėjusių metų rudenį Lietuviškos Knygos Klubas išleido Jono Griniaus šešių veiksmų istorišką dramą. Jos turinys liečia Lenkijos-Lietuvos karaliaus Žygimanto Augusto ir jo žmonos Barbaros Radvilaitės meilės ir karinės bėdos ir likimus. Jaupaičiu dramoms vardu -- Gulbės Giesmė, -- autorius skuba nurodyti, kad likimas abiem herojams nebuvo palankus. Drama ilga ne tik veiksmų, bet ir 222 puslapių skaičium. Statoma, kaip duota, ji truktų apie keturias valandas.

Savo žody autorius pasisako, kad 1949-50 metais Aidų žurnale prozine forma spausdinta Gulbės Giesmė jo nepatenkino. "Todėl kilo noras dar kartą perrašyti Barbaros ir Žygimanto dramą, ypač kad joj mačiau tokių psichologinių ir idėinių problemų, kokias, nors ir kitokiose aplinkybėse, pergyvena mūsų laikų žmonės." Gal autorius tokias problemas ir matė, bet pačioje dramoje jų transcendencijos jis nepajėgė duoti. Dramoje lieka neatskleista ir kita madinga užuomina: "Kaip kiekvieno giliai žmogishkoje dramoje, Barbora ir Žygimantas atsideria tokiose situacijose, kurias egzistenciniai filosofai vadina kraštutinėmis situacijomis." Deja, visoje dramoje nėra nei vienos scenos, kur šitokia situacija būtų aktualizuota. Gulbės Giesmė autentiškos būties būsenų niekur nėra kėlus, veikėjų santykiai su savim, su kitu ir su pasauliu čia reiškiami žino-

daugiausia paskleidžiamie tik savo tarpe. Tiesa, juos gali matyti dar ir laiškanešiai, bet kur jie ten domėsis tokiais dalykais... Pagaliau, negi laiškanešiai yra tokios propagandos taiknys.

Prieš keletą metų kažkas buvo ėmęs kelti triukšmą, girdi, esąs jūrose latvių laivas, kuris plaukiojais "po Latvijos vėliava". O kadangi kažkur esąs ir Lietuvos laivas (?) tai kodėl jis užmirštas ir kodėl ant jo neiškeliamas Lietuvos vėliava! Iš tikrųjų joks laivas neturi teisės plaukioti "po vėliava" kokios kitos valstybės, negu tos, kurios uoste jis įregistruotas. Kadangi Latvijos ir Lietuvos uostai dabar užimti, tai nėra tokios vietos, kurioje įsiregistruojamas suteiktų teisę laivui išskelti Latvijos ar Lietuvos vėliavą ant stiebo, skirtos valstybės vėliavai. Tik laivo savininkas -- firma gali pasigaminti savo vėliavą, kuri gali būti panaši į Latvijos arba Lietuvos vėliavą, bet ir ta vėliava gali būti keliamas tik jai, o ne valstybės vėliavai skirtos vietoj. Berods, yra (ar buvo) išlikęs privačios nuosavybės latvių laivas, po karo įregistruotas bene Panamos uoste ir plaukiojęs su atitinkama vėliava. Savininkai, galbūt, buvo pasigaminę savo vėliavą, panašią į Latvijos, bet ji nesudarė jokio pagrindo rodyti, kad štai plaukioja laivas "po Latvijos vėliava", lygiai, kaip nėra pagrindo teigti, jog dabar apyvartoj yra "latvių pašto ženklų".

V. Rastenis
New York

VIKTORAS MARIŪNAS

mais istoriniais ir religiška bei sociališka etiškais refleksais, autentiškai mąstysemai drama iš viso neteikia jokios medžiagos.

Ižangoje dar pastebima, "kad dramai suglaudinti ir keliamoms problemoms išryškinti geriautiko eiliuotoji forma". Tokia forma ji skaitytojui ir teikiama. Ar nuo to dramai -- geriau -- sunkupa-sakyti. Gal nebogiiau, Norsteks-

ir istoriją, ir savo filosofiją. Pamėginkim įsižiūrėti, ką Gulbės Giesmė turi ir ko jai trūksta, kad būtų verta režisuoti, vaidinti ir žiūrėti.

DRAMINIS VEIKSMAS

Gera komponuota, režisuota ir vaidinama drama laiko žiūro-vą nuolat stiprėjančio rūpesčio būsenoje, verčia neatlyžtant stebėti, kas scenoje sakoma ir daroma, o taip pat spėlioti, kas toliau

to sudėliojimas į eilutes ir stulpeius prozos į poeziją vistiek nepavertė. Bet juk dramoje poezijos ir nėra reikalo ieškoti.

VERTINIMO GALIMUMAI

Skubu tikinti, kad Gulbės Giesmės sceniniai daviniai yra nemaloniai skurdūs. Tad gal autorius ir veikalas daugiau laimėtų, jeigu veikalas būtų vertinamas kaip dramatinės formos skaitinys? Tokių vertinimo galimybių, ana, gausiai teikia, Balio Sruogos Milžino Paunksmė, sceninių požiūriu irgi didžiai ligotas kūrinys. Tačiau visą naktį žvejojęs po šituos Jono Griniaus literatūrinius vandenius, turėtum pasidžiaugti tokiu pat laimikiu, kaip ir anie evangelijos žvejai: Medinis, daugiausiai reportažiškai daiktinis Gulbės Giesmės žodis liudija savo dirbtinę kilmę ir vargu, ar pateisintų drąsą silyti jį kaip skaitytinį meną pataisyti.

Pasvėręs vieną ir kitą, nebijočiau teigti, kad Gulbės Giesmės autorius yra daug stipresnis kaip vaidintinis, o ne grynai skaitytinis literatūros kūrinys. Tikiu, kad Gulbės Giesmė reikalinga trečiojo perrašymo ir kad autorius galėtų ją padaryti visai priimtina scenine drama, jeigu pirmosios vietos ir rūpinęsi scenos situacijomis, palenkdamas joms

turės įvykti, kodėl ir kaip. Be šitos rūpesčio ir laukimo atmosferos nėra vaisingo spektaklio, gimstančio vaidintojo ir žiūrovo kūrybiniam išgyvenime. Šito išgyvenimo pagrindinis kėlėjas yra dramatis veiksmas.

Tačiau ne betkoks veiksmas yra dramatis veiksmas. Gali scenoje būti daug rėkajama, bėgiuojama, kaujamasi, dejuojama ir mirštama, o dramatis veiksmas vistiek nebūti. Draminiu veiksmu suprantama ta neišvengiama raida, kuri padaro vieną sceną be kitos negalimą ir kuri pateisina pilną vaidinimo kursą, nuo pirmojo uždangos pakilimo iki pasakutinio jos nusileidimo. Ne mažiau, bet ir ne daugiau.

Gulbės Giesmė turi visus davinis tapti gerai organizuotu draminiu veiksmu. Ir vis dėlto šių davinų panaudoti nebuvo sugėbėta. Nors dramoje tiek daug visko lemtingo įvyksta, tiek daug kalbama, mylima, juokiamasi ir verkiama, galingi balsai barasi ir keikiasi, šmaikštosi po sceną karaliai ir didikai, čigonė ir astrologas, skamba dainos, vargonai ir varpai, tačiau visa tikroji Griniaus veiksminė medžiaga gali būti pristatyta penkių minučių scenos demonstracija. Žygimantas ir Barbora meiliai pasiūlė, padėjuoja, karalienė Bonna ir jos lenkiški didikai patriukšmauja, pagrąšina slapty vedybų nepripažinti, Barbaros nevainikuoti o pripažįsta ir vainikuoja, Barbora miršta, karalius lieka mirties laukti. Dramą galima su kiekvienu veiksmu baigti. Daugelį veikėjų išmesti, scenas ar išleisti ar sukeisti. Kaikas bus durta, ko truks -- nebus pasigesta.

Dramatis veiksmas turi būti išreikštas stipria veikalo organizacija ir neišvengiamais vyksmo etapais. Šita sąlyga leidžiasi įskaitoma žinomo dramatininko Gustavo Freytago nusakyme: "Veiksmu suprantamas įvykis ar atsitikimas, iškeltas pagal rikiuojančią idėją ir per charakterius gaunąs savo regimąją prasmę".

Nelaukdamas, kad būtų tikima mano vieno sprendimais, mėginu ieškoti atsakymų į dramatis veiksmo reikalavimus pačioje Gulbės Giesmės dramoje.

RIKIUOJANTI GULBĖS
GIESMĖS IDEJA

Kiekvienos dramatis rikiuojan-

čiąją idėją išskaitome iš pagrindinio charakterio, jo buvimoprosmės ir likiminio kelio. Sunkubūty apsiriki teigiant, kad autorius buvo manyta pagrindiniu charakteriu iškelti Barbora Radvilaite. Ji yra bėdos pradžia, sceninių vaizdų priežastis ir dramatinės slinkties linkmė. Bet tai tik vienintelis realus radinys, kurį šiuo dramatis sklaidos momentu tegalima išskirti. Barbora yra rikiuojančios idėjos buvimas ir atsiskleidimo galimybė. Bet kas yra rikiuojanti idėja šiuo konkrečiu atveju? Kas yra dramatis Barbora? Daug kas: meilužė, žmona, ištikimybės, tikėjimo, tėvynės garbės gynėja ir apaštalė, karalienė, pagaliau, žmogus ligonis. Beveik viskuo lygia dalia, o niekuo visa esme ir egzistencija. Tai ir yra pagrindinė bėda, dėl kurios Gulbės Giesmė daro mus nelaimingais. Barbora čia nėra meno personažas, o istorinės iliustracijos figūra. Laiko tekmėje žiūrėta ir palikta. Rasta ir nerealizuota galimybė.

Neturėdami kito kelio atsakymams ieškoti, leiskim, kad Gulbės Giesmės rikiuojanti idėja yra Barbora karalienė. Šitokiai prielaidai pati drama, berods, daugiausiai sugestijų teikia. Patikrinkim, kaip Barbora Karalienė aktualizuotųsi pagrindiniuose dramatis struktūros elementuose.

EKSPOZICIJA

Šitame dramatis statinio pamatyti tiesime autorius parodo kaikiurių sugebėjimų. Sužeto pirminiai gabalai, kaikiurie pagrindiniai charakteriai, -- Barbora, Žygimantas, jos motina, brolis ir pusbrolis Radvilai, -- gana pateisinamai įvesti, suvesti ir pristatyti. Tačiau autorius čia pat padaro pačią lemtingiausią klaidą -- dramai neduoda pirmojo ir būtiniojo pastūmėjimo, nepagarsina rikiuojančios idėjos gimimo. Žygimantas su Barbora pafilrtuoja, pabaigos scenose priartėja nuomonėmis apie galimą draugystę, gal ir meilę. Uždangai leidžiantis žiūrovas greičiausiai būtų nusiteikęs laukti Barbaros kelio į karaliačio žmonas, išnaudojant galimybes ir nugalint išryškėjančias kliūtis. Bet antrojo veiksmo pradžioje toks laukimas subyrėtų į dulkes -- Barbora jau karaliačio žmona.

ĮŽIEBIMO MOMENTAS.

Ekspozicija pristato laiką, vietą ir veikėjus kurios nors pribrėndusios galimybės ar sąmoklo nuotaikose. Šiuo metu žiūrovui leidžiama susidaryti nuovoką kas dramoje veiks, kas joje turės vykti ir kokia turės būti jos rikiuojančioji idėja. Bet su tuo drama negimsta. Staiga kažkas netikėto atsitinka, galimybės ar sąmokslas sutinka nenumatytą kliūtį, lygiai stiprią, kaip galimybės ar sąmokslas kėlėja. Tai įžiebimo momentas. Čia drama gimsta. Gulbės Giesmė iš viso negimsta. Ji iškyla iš istorijos pasivaizdina kaip istorijos iškarpa ir vėl nugrimsta į istoriją.

Atkurdami pradžią iš pagrindinių -- trečiojo ir ketvirtosios -- veiksmų, Barbaros Karalienės idėjos rikiuojamų, ekspoziciją ir įžiebimo momentą atkelnum į tą laiką, kai Barbora ir Žygimantas jau meilėliaujasi ir kai šitie santykiai grėsia pažeisti karaliačio, Barbaros ir jos giminės vardo garbę. Barbora su motina, broliu ir pusbroliu galėtų spirti karaliaitį ją vesti ir vainikuoti Lenkijos-Lietuvos karalienė. Jei Žygimantas sutiktų ją vesti, apskelbt Lietuvos Didžiąją kunigaikštienę, o atsakytų vainikuoti karalienė, ir Radvilai su ta sąlyga nesutiktų, visa drama gautų įtampą ir tolimesnę eigą. Šitokios versijos Barbora prarastų šventosios aureolę, kuri regima ant Gulbės Giesmės Barbaros galvos, bet užtat ji pati ir Žygimantas bei jų santykiai įgytų dramatinę jėgą ir gėlmę.

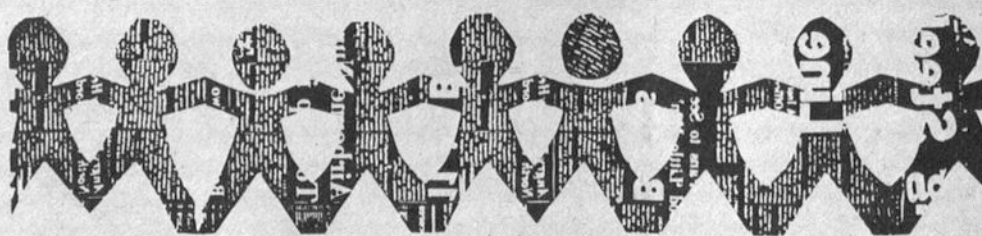
Įžiebimo momentui sukurti autorius turėjo laisvę asmenis ir įvykius rikiuoti pagal savotematinę idėją, bet kai jis šitą momentą visai iš scenos išėmė, leido mums spręsti, kad raše dramą nesusiuvokdamas, ko ir kodėl sceninių požiūriu reikės siekti.

PAINIAVOS IR PCSŪKIAI

Įžiebimo momentas apskelbia vieną, bet galingą kliūtį į galimybes ar sąmokslą realizaciją.

(Nukelta į 4 psl.)

Popieriai

išnykę gaso incineratoriuje

Meskite deginamas atmatas į gaso incineratorių... pastogėje. Apžiūrėkite šiuos naujus, nerūkstančius, neužodžiamus modelius jau dabar:

Calcinator / Caloric / Duramatic / Majestic / Martin / Sears-Kenmore / Warm Morning THE EAST OHIO GAS COMPANY

Laiškai iš Paryžiaus

Algirdas J. Greimas

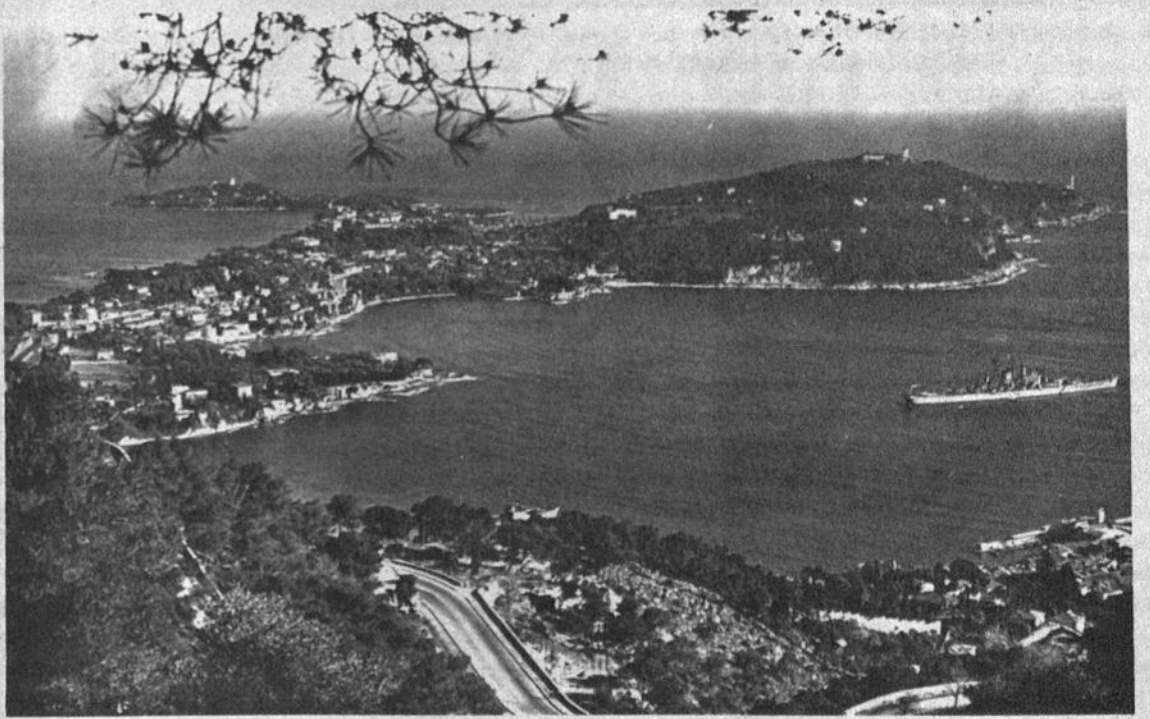
Apie jaunąją kartą

Yra sakoma, kad žmogų reikia skaityti pradėjusiu senti nuo to momento, kai jis ima nebesuprasti jaunimo; tai reikia, kad nauja karta, su savais siekais ir

savita sajauta, ima jam lipėti ant kulnų.

Ši nemalonų senėjimo jausmą išgyvenau šiandien, sėdėdamas prie televizijos

mos muzikos, padarytos iš ausų bugnelius sprogdinančių ritmų ir pusiau žmogiškų, pusiau skerdžiamos kiaulės aikčiojimų.

Prancūzų Rivieros panorama žiūrint iš Antano Liutkaus namo... kuriame yra viešėję daugelis lietuvių ir iš Amerikos. Apačioje matomas Villefranche uostas ir įlanka, kurioje dažnai sustoja Amerikos karo laivai.

KARALIAI IR...

(Atkelta iš 3 psl.)

Kad draminis veiksmas savo įtampa bręstų, rikiuojančios idėjos nešėjas kelyje į galimybės ar sąmoklo realizaciją privalo sutikti ir naujų rėmėjų, ir galingų priešininkų. Jeigu Gulbės Giesmė būtų turėjusi savo legalų gimimą, trečiojo ir ketvirtojo veiksmų Barboros užtarėjai ir priešininkai būtų tapę visai įdomiais ir reikšmingais draminių pailiavimų kūrėjais. Bet benkartiška dramos pradžia atėmė estetinio teisingumo būseną ir, iš šių dviejų, labiausiai dramatiškų, veiksmų. Be to, kitoks dramos pradėjimas ir kitoks autoriaus požiūris į estetizuotą etiką ir istoriją, būtų atvėręs ir naujų galimybių dramai komponuoti ir nuspalvinti. Karalienės idėjos atskleidime ir įkūnijime Lenkijos Princo suminkštėjimas ketvirtajame veiksmo būtų galėjęs sudaryti gana priimtino dramos posūkio įspūdį.

LŪŽIS

Neturėdama rikiuojančios idėjos, Gulbės Giesmė su bet kuria scena gali lūžti ir baigtis. Barboros Karalienės idėjos drama būtų turėjusi lūžti ir baigtis su paskutinės klūties nuvertimu ir karūnacija arba bent jos apskelbimu. Griniaus versijoje paskutinioji klūtis, -- Žygimanto motinos Bonnos palenkimas ir Barboros karūnacija, -- žiūrovui paaiškėja penktajame veiksmo jau kaip įvykę faktai.

Šeštasis veiksmas yra pabaiga po visų pabaigų. Kai dramoje nebuvo dramos nuo pat pradžios, tai ir pabaigoje astrologo hokus fokus Gulbės Giesmėje negali nei numarinti, nei atgaivinti niekada negimusios dvasios. Viskas vistiek.

Bevaikščiodamas Kauno gatvėmis su savo žurnalistikos profesorium ir bičiuliu apie daug ką išsikalbėdavau. Kartą jis užsiminė Joną Grinių. Pasakojo, kad prof. Šalkauskis kažkada pataręs Griniui dramų rašymu laiko negaišinti. Vistiek didelis nebūsiąs.

Vaikščiodami tremties keliais, šiandien negalėtume Gulbės Giesmės autoriui Šalkauskio patyrimo priminti. Nesame tokie turtingi, kaip Lietuvoje Nepriklausomybės dienomis. Savų įmanomų dramų ir tada stigo. Šiandien jų trūkumo tik akieji nemato. Todėl ir Gulbės Giesmės mums būtinos. Tegul ir jos būna rašomos. Bet ir perrašomos.

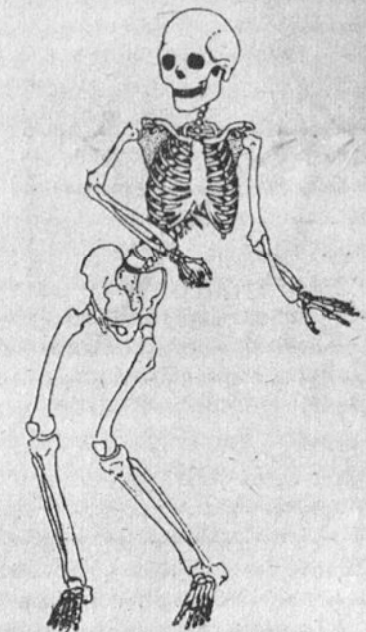

Jauna "tvistininkė"...

ir žiūrėdamas rėkaujančio durniaus, kuris, nors ir prancūzas, vadinasi Johnny Halliday. Tai, mano menka nuomone, net nevykęs jūsiškio Elvis Priesly pamėgdžiojimas. O jauni- mas jį mėgsta: ne tik Paryžiuje, bet net tolimuose Pyrėnų kalnų užkampiuose, minios vaikų ir merginų jo klauso, ima staugti drauge su juo, o po to, nelyginant negrų burtininko įvesti į "šventąjį pamišimą", šoka daužyti ir laužyti kėdes, stalus ir langus.

Tiesa pasakius, jau prieš keletą metų švelnus, vos girdimas varpelis ausyse suskambėjo: broliuk, sensiti! nebesupranti jaunųjų! — Atsitiko tai viloje Amerika, pasaulinio garso visų lietuvių ir jų draugų lankomoje Liutkų rezidencijoje ant Viduržemio Rivieros. Keletą teen-agerių merginų, užsidarę virtuvėje ir ant viso garso užsistatę savo radijo aparatus, žavėjosi, purtėsi, alpo nuo man nesupranta-

Dėl muzikos tada nutylėjau: sakau, gal nepakankamai muzikalus esu, nesuspė-

Ir taip mato "tvistininkus" gydytojai...

ju eiti su gyvenimu. Bet tai dar ne dramatiška. Nors ir

atsisakiau suprasti triukšmą, kuriame jaunoji karta gerai jaučiasi.

Kas mane galutinai pri-trenkė, tai naujieji šokiai. Buvo visokių šokių mano jaunystėje, buvo ir brandos metais. Nesame mes tokie naivūs kaip atrodome: žinojome ir tai, kad visokių šokių pagrindas ir kilmė — dažniausiai seksualinė. Mačiau Oriente ir, prisipažinsiu, su malonumu žiūrėjau taip vadinamą pilvo šokį, kurio šimtaprocentinis erotinis charakteris neabejotinas. Bet tai vis buvo folkloras, egzotika. — Visai kitas dalykas matyti savuosius: jaunimą, tuos, kurie auga tam, kad tavo vietoje atstotų jaustų, galvotų, gyventų žmogiškumą ir žmogaus būtį — matyti savo palikuonius — nekalbu apie gėdą, gėdos išėjimą iš ma-

dos aš dar galiu suprasti — bet be jokios fantazijos, be jokių vaizduotės pagražinimų.

Žmonės man sako: jauni- mas turi triukšmauti, tai praeis. Sako: jaunieji turi per daug energijos, per daug visokių kompleksų, jiems reikia išsidūkti. Taip tai taip. Bet juk ir mes buvome jauni, ir mes turėjome ir energijos perteklių ir kompleksų nemažesnę skaičių. Energijos perteklių mes skandindavome alkoholyje — gal tai ir nelabai mandriau — bet nusigėrę verk-davome, kad lenkai Vilnių pagrobė, kad latviai mūsų futbolo komandą sumušė: atsibodus verkti, eidavome daužyti Perkausko kavinės langus. Kompleksų turėti irgi žmogiška; visas klausimas, kaip kas juos iškelia ir kaip nuo jų atsikrato.

Mes juos iškeldavome gal irgi naiviai: svajodami apie mūrinę Lietuvą, sukdami galvas, kaip nuversti vyriausybę. Mes norėjome gero tautai, žmonijai.

Nežinau, ar kompleksai taip jau viską ir išaiškina. Galbūt, o gal ir ne. Bet yra visokių būdų nuo jų išsilaivinti. Man geriau patiktų, kad žmonės laisvintųsi senoviškai, pagal mano kartos papročius: kad triukšmautų, kad maištautų, kad ruošų revoliucijas — socialistines ar fašistines, bet su fantazija, su polėkais.

Paraginkit savo pažįstamus užsipre-numeruoti DIRVĄ

Lupynos...

išnykę gaso incineratoriuje

Meskite deginamas atmatas į gaso incineratorių... pastogėje. Apžiūrėkite šiuos naujus, nerūkstančius, neuždžiamus modelius jau dabar:

Calcinator / Caloric / Duramatic / Majestic / Martin / Sears-Kenmore / Warm Morning THE EAST OHIO GAS COMPANY

ALĖ RŪTA
Kelias į kairę

Dirvos konkurso premijuotasis romanas

(47)

KRYŽKELĖ

Gera išvažiuoti vienam. Lekia mašina, gaivus vėjas šniokščia pro langus, tarpais užgriūva duslūs prasilienkią sunkvežimiai. Pro langų melsvumą linksmai šviesūs atrodo lengvi giedro dangaus debesukai. Kelio šonuose bėga žalios kaskados, šviesiai žalios, glėžnos, kvepiančios. Prie dulkančių lauko kelių jau žymu, kad vėlyvas pavasaris. Pračiuožia pro akis sodų medžiai, kukurūzų laukai. Namai, kaip spalvotos, pilkos dėmės, slenka pirmyn. Prieš mane bėga stulpai, stulpeliai, reklamos, kelio rodyklės. Per galvą verčiasi dangus. Mašina ryja kelią, tartum besotis žvėris. Mėgstu greitį. Skridimo įspūdis svaigina ir sukelia svajones.

Uždarau radiją. Per daug. Skridimas, vaizdai, mintys. Pavasario laukų kvepėjimas. Nenoriu žinių. Nenoriu dabar muzikos. Mano paties mintys groja sujauktą simfoniją. Akompanimentas — metalinis barkstelėjimas mašinos gale. Tas barkstelėjimas kartoja, krestelėjus mašinai; aš purtau galvą.

Danguolė. Ji važiuoja ir čia, nors aš vienas. Ji važiuoja tuose savo įrankiuose. Mano žmona! Naujas sumanymas, nauji manevrai. Nejučia linkteliu galva. Nejučia ir nenoromis. Taip, ji tenai koją įkels. Ko ji

užsimanė, tą ir turės. Neužtenka jai pacientų Čikagoj. Ofisą tėvų namuose... Priiminės ligonius, godžiai žvelgdama į jų pinigines. Seni fermeriai: ligoti, suvargę, bet apsikrovę pinigėliais ir geromis apdraudomis. Danguolė! Tada kam ji išmetinėja Gailei, savo vaikui, savo kūnui, kraujui ir sielai, kad ši vis derasi daugiau pinigų asmeninėms išlaidoms? Kam ji šaukia mergaitę: "Ar tu pinigų valgysi?"

O aš, kvailys, vis dar mėginu suartėti. Aš vis dar, jausmų antplūdžio valandomis, mėginu įsivaizduoti buvusią Danguolę: gražią, įdomią, malonią, mylinčią, romantišką. Ar tie mano jausmai tikri? Ar jie erotiniai, ar tik humaniškieji, pareigos?

Pareiga, pareiga... Girdžiu mašinos užime. Girdžiu savo neramiai plakančią širdį. Pareiga ir Gailė. Taip, Gailė! Aš myliu tą mergaitę, nors ir skaudina širdį. Myliu tą naują sielą, kurioje yra dalis manęs.

Taip, Danguole — tai ne dėl tavęs. Nebe tau geriausios, ne tavo myliu, o mūsų vaiką; ir tik dėl tos mergaitės pakenčių tavo kraštutinumų, tik dėl jos laikaisi isitvėręs pareigos...

Skauda suskirdę lūpos. Kramčiau jas ir kramčiau, kai tik apniko graužiančios mintys. Tai bjaurus mano paprotys: kramtyti lūpas. Pastebėjau, taip ir Marė daro. Nervingi? Nervingi ramųjų žemdirbių vaikai... Skaudžias lūpas pertraukiu nosine, mėginu švilpauti. Ką? Nejučia išsišvilpia melodija. Ką ji primena? A, tai dainelė, kurią dainuodavo Karolė, kuriai dabar pridaunojami moderniški refrenai. Meilė. Ta pati meilė visose kartose, tik tai skirtingi refrenai. Ją ir Gailė jau žino, mano dukrė.

Štai — jau posūkis į kairę. Nejučia sulėtinu ma-

šinos greitį. Pasigėrėti. Apmesti akimis tą miškelį, kalniuką, kryžkelių rodykles, tuos vienišus ūkius. Čia maro gerieji atminimai. Čia mano jaunystė. Aš dabar suprantu, kodėl dypukai su ašaromis akyse mini Lietuvą. Šiur, aš irgi gerbiu savo tėvų gimtinę. Bet ji manęs nejaudina. Mane jaudina šis kelias, tie ūkiai, tie laukai, geležinkelis, tas liūdnas horizontas virš miško. Čia praėjo mano jaunystė. Ju jaunystė buvo Lietuvoj, todėl jiems tas kraštas neužmirštamas ir nepakeičiamas. Čia praėjo mano ramios, be sunkių minčių ir abejonių dienos. Čia mano pirmoji meilė. Čia niekad neskubėdavau, ir diena būdavo ilga, su skaisčia ir šilta saule danguje. Šitas pasaulio kampelis mane jaudina, o apie Lietuvą galvoju su pagarba, su jausmo ir svartymų mišiniu.

Bet kodėl iš to kampo veržiasi? Turbūt, taip yra nuo pasaulio pradžios iki pabaigos: bėgti, kad paskui sugrįžtum. Bėga žmogus ir nuo savęs, jieško, klupdamas ir kentėdamas, kad paskui praturtęs sugrįžtų. Praturtęs vidumi.

Ir sugrįžčiau į tėvų namą, ir iki dienų galo čia ramiai rašyčiau apie pažintus žmones, apie ju ir savo skausmus. Sugrįžčiau, jei ne Danguolė. Bet ji veržiasi čia. Žiroma, kitais motyvais. Ja traukia turto galimybės. Ofisą, o gal ligoninę! Kokios kilnios mintys! Girdi, čia ir tavo sesuo galės gydytis, čia ramiai nukars tavo tėvai. Čia Gailė busias pagrindinis sentimentas: tėvo gimtinė. Viskas labai gražu. Taip, viskas atrodo tiek gražu, kiek gražiai sugebi išaiškinti.

Ji veržiasi į mano gimtinę, savo motyvais mane ištumdama.

(Bus daugiau)

LOS ANGELES RUOŠIASI VASARIO 16 MINĖJIMUI

LNT-kos Los Angeles Atstovybė, kaip ir kiekvienais metais, ruošia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo -- Vasario 16-tos minėjimą.

Minėjimas įvyks vasario 16 d., šeštadienį Liet. Tautiniuose Namuose (3356 Glendale Blvd.) Minėjimo pradžia 7 val. vakaro.

Šiam Vasario 16-tos minėjimui yra pakviestas pagrindiniu kalbėtoju adv. Stasys Paltus. Los Angeliečiams adv. Paltus tai dar nauja, nespėjusi pabosti ir savo mintimis gyva, aktuali asmenybė. Adv. Stasys Paltus teisės mokslus yra baigęs Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Be to, savo žinias yra gilinęs ir papildęs Paryžiaus, New Yorko ir Kalifornijos universitetuose. Yra ekonominių mokslų magistras.

Nors ir būdamas palyginti dar jauno amžiaus žmogus, adv. Stasys Paltus, Nepriklausomajam Lietuvai spėjo eiti įvairias atsakingas pareigas. Dirbo Apeliaciniuose Rūmuose, buvo vyr. asistentu VD Universitete, lektoriavo Aukštosios Policijos Mokykloje ir vėliau savarankiškai vertėsi advokato praktika.

Stasys Paltus aktyviai dalyvauja lietuvių visuomeniniame gyvenime. Pastovų darbą turi Los Angeles Daily Journal dienraštyje.

Susirinkusieji į Vasario 16-tos minėjimą, meninės programos daly turės progos išgirsti visų mėgiamą, populiarią dainininkę Helen Barthush. Gimusi ir augusi lietuvių šeimoje, per visą savo sėkmingos ir įvairios karjeros laikotarpį, o jo būta tikrai labai įvairaus ir turiningo, nes teko il-

gesnį laiką dainuoti operose, bendradarbiauti NBC ir kitose radiostotyse, o taip pat su dideliu pasisekimu pasireikšti ir lengvesnio žanro scenoje, Helen Barthush visada su lietuviais liko

artimiausiame ryšyje. Helen Barthush būdama aukšto lygio dainininkė, ir išpildomų dalykų puiki interpretatorė, turi dar vieną didelę dovaną t.y. sugebėjimą su pirmais dainos žodžiais pagauti

Populiari dainininkė Helen Swaggart-Barthush, mezo sopranas, vasario 16 d., šeštadienį, dainuos Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjime Tautiniuose Namuose Los Angeles mieste.

Lietuvos Nepriklausomybės Talkos Los Angeles mieste ruošiamame Vasario 16 minėjime pagrindiniu kalbėtoju pakviestas adv. Stasys Paltus, kuris šioje nuotraukoje matomas su kino artiste Rūta Lee. Kilmonyte, praeitais metais susitikę prie mikrofono Los Angeles Lietuvių Dienose.

klausojo dėmesį, jį pavergti ir tarp savęs ir klausytojo iš karto sukurti šiltą, jaukų meninį klimatą. Taigi, ir daugiau kartų girdėjusiems Helen Barthush ir naujai įsikūrusiems lietuviams, nespėjusiems išgirsti, netenka abejoti, bus didelis malonumas girdėti ją dainuojant.

Meninės programos praturtinime taip pat yra maloniai sutikęs dalyvauti buvęs Lietuvos Valstybinio Operos orkestro violončelės koncertmeisteris Viktoras Dapšys. 1930 m. baigęs Klaipėdos Konservatoriją, violončelisto karjerą pradėjo Liet. Valstybinės Operos orkestre. Be tiesioginio koncertinio scenos darbo, Viktorui Dapšiui, kaip savo srityje turinčiam aukštą patyrimą, teko įsijungti ir į pedagoginį darbą Kauno Konservatorijoje ir vėliau, apleidus Lietuvą, Austrijoje, Wolfsbergo mieste. 1947 m. atvykus į Venezuelą, buvo tuoj užangažutas į vieną geriausių Pietų Amerikos simfoninių orkestrų -- Simfonica de Venezuela. Su tuo orkestru Viktorui Dapšiui teko koncertuoti Pietų Amerikos valstybėse: Peru, Kolumbijoje, Kuboje. 1956 m. persikėlęs į JAV, apsigyveno Kalifornijoje, kur karts nuo karto pasirodo įvairiuose koncertuose ir verčiasi muzikos pamokomis.

Prie pianino tą vakarą turėsime jauną, talentingą ir dar daug ateičiai žadančią, Raimondą Apeikytę. Studijuodama lygiagrečiai dviejose mokyklose, be abejonės, turėdama daug laiko pašvęsti savo mėgiamo meno sričiai, Raimonda Apeikytė visada suranda laiko pasidalinti savo pasiektais meniniais pasiekimais ir su lietuvių visuomene. Tai tikrai

Violončelistas Viktoras Dapšys Los Angeles Tautiniuose Namuose Vasario 16 minėjime dalyvauja meninės programos išpildyme.

didelio darbštumo ir kartu didelio kuklumo asmenybė. Šalia jos sugebėjimų ir turėtų puikių pasirodymų, tos didžiai vertingos būdo ypatybės užtikrina, kad Raimondos Apeikytės laukia didelės galimybės jos mėgiamo meno srityje.

Raimonda Apeikytė, jauna ir daug žadanti pianistė, Vasario 16 minėjime Los Angeles mieste dalyvauja meninės programos išpildyme.

L. Kančausko nuotrauka

Tai svarbiosios asmenybės, kurios savo dalyvavimu Vasario 16 minėjimo programoje, pasiryžusios šią reikšmingą šventę savo asmeniniu įnašu pagilinti, suprasminti. Prie jos didesnio dvasingumo, prie jos pilnutinės reikšmės iškėlimo yra reikalingas lietuvis, kiekvienas gyvas lietuvis, nevirtęs dar sausa nudžiuvusia šaka ir nespėjęs nukristi nuo bendrojo lietuviško kamieno...

A. Lns.

Kazys Prišmantas išrinktas į Kredito kooperatyvo revizijos komisiją. Kiti du revizijos komisijos nariai yra Antanas Mazeika ir Jurgis Petkus.

Pranas Keršys, iš Los Angeles persikėlęs iš Chicago, verčiasi radijo, televizijos ir kitų elektrinių aparatų taisymu ir pardavimu.

Valgyklos biznyje yra p. Tumavičiai Pasadenoje ir p. Domkai Hollywoode.

Pasilinksminimo vakarą vasario 23 d. rengia šv. Kazimiero parapijos choras parapijos salėje. Kviečia publiką. Kovo 10 d. šv. Kazimiero parapija rengia koncertą. Programoje B. Budriūno vedamas choras, iš Venecuelos atvykęs solistas Antanas Pavasaris ir televizijos ir filmų jauna aktorė Onutė Nausėdaitė.

susilaukė publikos simpatijos už jų gerai paruoštą ir suvaidintą komediją.

Kun. Dr. Petras Celiešius žiemą praleisti yra atvykęs į Kaliforniją. Jis savo kultūriniais straipsniais bendradarbiauja katalikiškoje spaudoje. Administruoja katalikiškojo jaunimo "Dainavos" stovyklą.

Kun. Bruno Markaitis, kompozitorius, atvyks iš Chicago į Los Angeles ir kovo mėnesį vadovaus šv. Kazimiero bažnyčioje rekolėkcijoms.

Kredito kooperatyvo apyvarta auga. Sausio 26 d. susirinkime buvo pranešta, jog kooperatyvas yra išdavęs daugiau kaip 30,000 dol. paskolų. Tai nauja lietuvių kredito įstaiga, įkurta tik liepos mėnesį. Raštinė yra 3356 Glendale Blvd., Los Angeles. Darbo valandos šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. Valdyboje yra: V. Bacevičius, B. Gediminas, A. Kiršonis, F. Masaitis, P. Pamataitis.

Algirdas Žaliūnas, Los Angeles vaidinimų, koncertų ir kitų parengimų dekoratorius. Mokėsi Kaune Aukštesniojoje Technikos Mokykloje. Australijoje Sydney mieste dalyvavo tautinių šokių ir vaidinimo rateliuose. Prieš 7 metus persikėlęs į Los Angeles tęsė studijas ir dabar dirba architektūros firmoje projektuotoju. Talkininkaudamas savo meniškais sugebėjimais sausio 20 d. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopos parengime Dramos Sambūriui vaidinant Antano Rūko komediją "Kojinės" Algirdas Žaliūnas suprojektavo ir pagamino dekoracijas, paruošė programos spausdinį ir parinko aktorių grimą.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

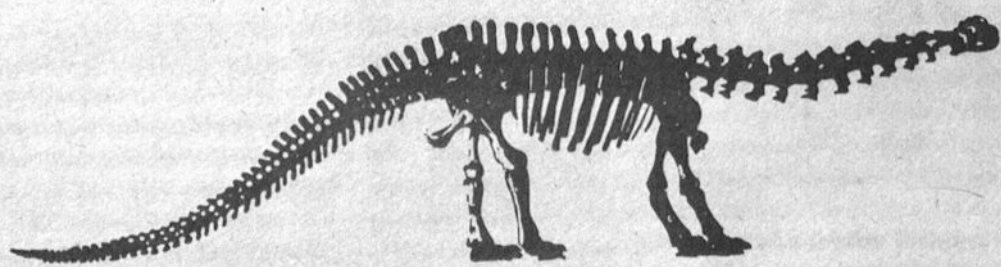
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBASKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

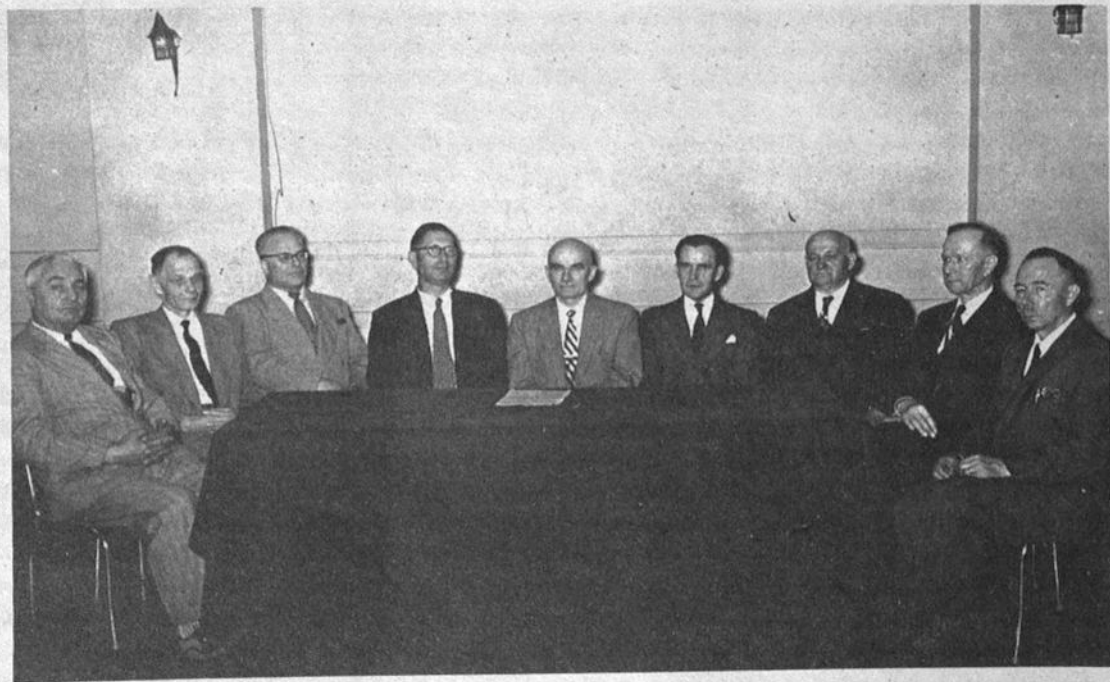
Kaulai

išnykę gaso incineratoriuje

Meskite deginamas atmatas į gaso incineratorių... pastogėje. Apžiūrėkite šiuos naujus, nerūkstančius, neužuodžiamus modelius jau dabar:

Calcinator / Caloric / Duramatic / Majestic / Martin / Sears-Kenmore / Warm Morning THE EAST OHIO GAS COMPANY

Lietuvos Kariuomenės Savanorių-Kūrėjų centro ir Chicago's skyriaus valdybos bendrame posėdy, po dr. K. Sruogos paskaitos. Sėdi iš kairės: M. Klika, K. Ališauskas, K. Petrauskas, dr. K. Sruoga, M. Reklaitis -- centro valdybos pirm., K. Šlenys -- Chicago's skyr. pirm., dr. M. Nasvytis, A. Avižienius, A. Juodka.

MANIGIRDAS MOTIEKAITIS SUBRENDEŠ PIANISTAS

De Paul universitetas Chicagoje laiko nuo laiko duoda viešus koncertus, kuriuose pasireiškia gerieji to universiteto konservatorijos abiturientai (arba buvę abiturientai).

1963 m. sausio 29 d. įvyko simfoninis žiemos koncertas (Winter Concert), kuriame pasireiškė mūsų jaunas pianistas Manigirdas Motiekaitis.

Paul Srassevitch, diriguojant simfonijos orkestrui, programoje buvo atlikti šie veikalai: "Tragic Overture" -- J. Brahms, "Proclamation" -- Ernest Bloch (triuša solo atliko Ch. Gottschalk) "Gymnopedies" -- E. Satie, Debussy, ir "Le Boeuf sur le Toit" -- Darius Milhaud. Antroje pro-

gramos dalyje buvo atliktas Serg. Prokofjevo 3-sis piano koncertas, palydint simfonijos orkestrui. Solo atliko M. Motiekaitis. Simfoninį orkestrą sudarė konservatorijos pedagogai ir pažangesnieji konservatorijos studentai.

M. Motiekaitis buvo žymiojo profesoriaus A. Čerepnino studentas. Šis kultūrinės šviesos apipintas menininkas lietuviams visados rodo šiltą simpatiją. Studentams stengiasi įlieti visas savo žinias. M. Motiekaitį jis pamilo ne vien kaip muziką atsidavusį studentą, bet ir kaip asmenį. Nors M. Motiekaitis konservatorijoje baigė prieš porą metų, prof. S. Čerepninas su juo palaiko nuolatinį kontaktą.

Prof. A. Čerepninas, kaip žymus pianistas ir naujosios muzikos kūrėjas, laiko nuo laiko su koncertais važinėja po Europos didmiesčius. Ir džiaugiasi, jeigu kur pasižymi kai kas iš mūsų tautiečių. Šio straipsnio autorius irgi turi garbės susirašinėti su šiuo žymiuoju garbinguoju menininku. Jis yra išsireiškęs: "Jeigu kada tektų statyti mano kūri-

nus su simfonijos orkestro pritarimu, solistu pakviestų tiktai M. Motiekaitį".

Šiame žiemos koncerte M. Motiekaitis parodė neginčytinai gražią techniką. Jojo pirštai žaidė, grakščiai šokinėjo, tarsi balerina scenoje. Jis laisvai ėmė sudėtingus akordus ir tuč tuojaus kryžiuodamas rankomis taikliai užgaudavo atitinkamu stiprumu klavišą. Jis buvo tampriai susijęs su dirigento batuta ir orkestru. Gabusis dirigentas neleidžia orkestrui užgniaužti solistą. Nežiūrint ilgo veikalo, pianistas buvo preciziškai išmokęs veikalo atmintinai. Veikalo autorius buvo žymus pianistas, todėl savo kūrinuose duoda tokius efektinius skambėjimus, kuriuos ne kiekvienas pianistas gali atlikti be paklaidų. Jeigu būčiau su savim turėjęs to veikalo partitūrą, ir sekęs solisto skambinimą, vargu ar būtų pavykę surasti kokių klaidų.

Šis koncertas parodė, jog M. Motiekaitis turi aiškių gabumų atlikti gilių technikos reikalaujančius veikalus, kuriuos akompanuoja simfoninis orkestras. Prof. A. Čerepnin žinojo, kodėl savo kūrinius nori pavesti atlikti M. Motiekaičiui.

J. Bertulis

INNSBRUCKE STUDIJAVUSIU DĖMESIUI

1963 m. gegužės mėn. 18-19 dienomis. Toronte (Kanadoje) šaukiamas visų 1945-9 mm. Innsbrucko universitete studijavusių lietuvių suvažiavimas.

Innsbrucko Lietuvių Studentų Sambūrio "LITHUANIA" nariai turės progos pasimatyti su savo buvusiais studijų draugais, prisiminti jaukias valandas, praleistas Tyrolio sostinės kalnų papėdėje, pamatyti seniai nematytus veidus ir pagyventi keiliolika valandų anoj neužmirštamaj mūsų sambūrio vieningoj draugystėj. Suvažiavimui numatyta įdomi ir spalvinga programa, apie kurią kiekviena ir kiekvienas atsiliepi bus plačiai ir išsamiai informuotas.

Visi prašomi rezervuoti šias dienas tam susitikimui, kurio daugelis taip nekantriai yra laukę.

DETROIT

• Meno ir literatūros vakarui vaišėms statusus reikalinga iš anksto užsisakyti pas VI. Paužą. Neringos krautuvėje tel. TA 5-2933, arba pas inž. J. Gaizutį tel. TO 9-4487. Studentai ir moksleiviai statusus užsisako pas Vitalį Šeputą telefonu: 537-9616. Status jau yra užsisakę: rašytojas V. Alantas, St. Požera, Albertas Misiūnas, Petras Dalinis, Kostas Šeputa ir kt. Kurie vaišėse dalyvauti nesirenčia bilietus galės įsigyti prie įėjimo. Statų registracija baigiasi vasario 14 d.

Meno ir literatūros vakaras žada labai įdomią programą. Todėl detroitiečiai kviečiami nepraleisti šios progos Detroito.

Vakaras įvyks Detroito Lietuvių Namuose, vasario 16 d., 7 v. v. J. G.

LIETUVIAI PENSININKAI SUSIORGANIZAVO

Praeitų metų pabaigoje kilo mintis, kad gerai būtų lietuviams JAV pensininkams, susiorganizuoti ir tuo būdu sekmiausiai ginti ir rūpintis pensininkų reikalais. Tai minčiai atsirado daug pritariančių kaip išankstyvesnių ateivių, taip ir iš vėlesniųjų. Iniciatoriai sausio mėn. 12 d. Jaunimo Centre sušaukė pensininkų ir pensininkų susirinkimą pasitarimams. Į susirinkimą atvyko apie 30 asmenų, kurie išklaušė iniciatorių pranešimų, nutarė organizuoti į sąjungą. Tam reikalingai išrinko organizacinę komisiją iš Pov. Dirko, Anatol. Čepulio ir Vinco Povilaičio, kuriai pavedė paruošti įstatus. Komisija įstatus paruošė ir sausio 26 d. Kest. Dirko salėje, 4500 So. Talman, Chicagoje, lietuviai pensininkai aptarė organizacijos tikslą, priėmė įstatus ir išsirinko valdybą. Organizaciją pavadino "Lietuvių JAV pensininkų Sąjunga". Susirinkime dalyvavo apie 50 pensininkų. Susirinkimui pirmininkavo Pov. Dirks ir sekretoriavo Pr. Linkus. A. Čepulis iniciatorių ir susirinkusiųjų vardu padėjo Dirkiui už paruošimą įstatų ir pagalbą susiorganizuoti. Į Sąjungos valdybą buvo išrinkti: Pov. Dirks -- pirmininkas, Anat. Čepulis -- vicepir., Pr. Linkus -- sekretorius, P. Silūnas -- išdininkas, Vl. Narbutas -- kultūros reikalams narys ir kandidatai: P. Milinis ir J. Danisevičius. Rev. Komisiją sudarė iš J. Baleišio -- pirmin. ir V. Povilaičio bei N. Matulio.

Lietuvių JAV Pensininkų Sąjungos Chicagoje adresas: 4500 So. Talman Ave., Chicago 32, Ill., telef: YA 7-4693.

(pd)

PADĖKA

Gilios padėkos žodį tariame visiems taip duosniai savo aukomis prisidėjusiems prie apdovanojimo skaučių ir skautų, dalyvavusių Talentų Varžybose, suruoštos sausio 20 ir 27 d.d.

Aukojo: Lietuvių Gydytojų Draugija -- \$50.00; Gydytojų Korpl. Fraternitas Lituanica -- \$25.00; Johna Kazanauskas - Mutual Federal Savings and Loan Assoc. Prezidentas, VENTA Engineering Co., -- \$15.00. Po \$10.00 aukojo: Taut. Akademinis Sambūris, Lietuvių Karių Šeimų Birutės D-jos V-bos narės, Lietuvių Karių Veteranų Sąjunga Ramovė, Lietuvių Dantų Gydytojų Sąjunga, Šviesos-Santaros Kolegija, Baltijos Jūros tuntas, Juodkrantės tuntas, Kernavės tuntas, dr. J. Aglinskienė, dr. St. Biežis, dr. M. ir St. Budriai, dr. R. Giniotis, Nina ir Algirdas Norriai, Ona ir Aleksas Siliūnai, Po \$5.00: A. Pavilonienė, H. Plaušnaitienė, Julius Gelažius, Ona Naruševičienė, Po \$3.00: A. Rimienė. Po \$1.00: St. Gudauskienė, A. Rasutienė, Br. Variakojienė.

Dovanomis aukojo: Civinskai (Terra), Aleksandra Šienienė, S. Jurkynienė - Girdauskienė, St. Gudauskienė, S. Jelionienė, G. Meiluvienė ir O. Rozniekienė. Ypatinga padėka priklauso Civinskams, Terros knygyno savininkams, leidusiems pasinaudoti tokiais didelėmis nuolaidomis, dovanas perkant.

Visiems mūsų tikrai nuoširdi skautiška padėka!

Chicago's Skautininkų-ų Ramovė

Pasikeitimas keliomis mintimis su nauju romano laureatu V. Kavaliūnu

Kiek nustebinęs mūsų dar skaitančiąją visuomenę, savo laimėjimu Draugo romano konkurse, V. KAVALIŪNAS mielai sutiko keliomis mintimis pasidalinti ir su Dirvos skaitytojais.

-- Laimėjus Draugo romano konkursą, būtų malonu patirti apie Tamstos literatūrinio darbo pradžią?

-- Pati pradžia gana tolima -- trečioji gimnazijos klasė. Nuotada kai kur, kai ką paskaitydavau, kai ką kartais ir periodinėje spaudoje paskelbdavau.

-- Kokios aplinkybės paskatino Tamstą imtis premiją laimėjusio romano kūrybai?

-- Mintis rašyti romaną taip pat sena. Kurios aplinkybės paskatino rašyti "Kalnų giesmę" -- tiksliai pasakyti negalėčiau: nelengva minčių vingiais grįžti į praeitį.

-- Kada ir kokiomis aplinkybėmis gimė idėja romano siužetui?

-- Mąstant apie žmogų ir jo gyvenimo problemas, egzistenciškai susietas su jo likimu, prastiesiančiu ligi transcendencinių momentų ir išskylančių tautos kančios fone.

CHICAGOJE...

CHICAGO'S AKADEMINIS JAUNIMAS ruošia Vasario 16-tos minėjimą, kuriame dalyvaus Illinois senatorius Paul H. Douglas, Spalvingai, su vėliavomis, bus atstovautas visas mūsų šalis akademini jaunimas. Oficialioje dalyje tars žodį senatorius Paul H. Douglas, Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis ir A. Kaulėnas. Meninę programą atliks solistė Nerija Linkevičiūtė, Manigirdas Motiekaitis, Jaunimo Centro Studentų Ansamblis ir aktorai Romas Stakauskas ir Viltis Vaičiūnaitė, su Jono Aisčio eilėraščių montažu.

Minėjimas įvyks vasario 10 d., 1 val. p.p., Jaunimo Centre, Lietuvių Studentų Sąjunga tikisi kaip ir praeityje, taip ir šiais metais susilaukti plataus dėmesio.

-- Ar po laimėjimo ruošiate tolimesniam literatūriniam darbui? Kokie ateities užsimojimai?

-- Klausimas, kuriuo nesinori kalbėti.

-- Kokia, trumpai, Tamstos nuomonė apie lietuvių literatūros padėtį išeivijoje, literatūros kritiką, pasitaikančius ginčus?

-- Yra tikrai stiprių kūrinių. Jais ir matuotina išeivių literatūros vertė.

Ginčai -- natūralus reiškinys ten, kur kritika ir apskritai literatūrinis gyvenimas nėra politikos viršininko kompetencijoje. Pasitaiko mūsų spaudoje gana gerų recenzijų. Jokios vertės neturi "lyrinė" kritika, kur recenzentas, užuot kalbėjęs apie kūrinį, kalba apie save. Kritika, gera kritika -- erudicijos, talento ir takto reikalas.

APDOVANOJAMI DU PILŲNŲ TUNTO SKAUTAI

"Ad Altare Dei" Medaliai bus įteikti šį sekmadienį vasario 10 d. 3 val. po pietų Šv. Jono Katedroje, Pilėnų Tunto skautams Giedriui Lazdiniui ir Petriui Matulevičiui. Šie ordinarai yra aukščiausios Katalikų skautų atžymėjimas. Jo gavimui reikia ruošti metus laiko, išlaikant 4 egzaminus iš religinės ir skautiškos programos. Šie du skautai yra pirmutiniai Clevelando lietuvių skautų gyvenime gaunantieji šį ordiną. Juos pristatė ir jiems talkino skautininkas V. Jokubaitis.

CLEVELANDO MENO MUZIEJUJE PARENGIMŲ PROGRAMA

VASARIO 9 d. 1:30 val. p.p. filmas jaunimui apie Abraham Lincoln ir jo didingumą.

VASARIO 10 d. 2:30 val. p.p. Roger A. Welchans paskaita meno galerijoje apie amerikų tapybą.

3:30 val. p.p. H.W. Janson paskaita apie galimybių vaidmenį meno kūryboje.

5 val. p.p. Mc Myler vargonų rečitalis. Groja Walger Blodgett.

VASARIO 13 d. 8:15 val. vak. vargonų rečitalis. Groja Walter Blodgett.

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

PINIGAI I USSR
PILNAI GARANTUOTA
PRISTATOMA PER 2 SAV.
PRAŠYK PLATIESNIŲ
INFORMACIJŲ
GRAMERCY
SHIPPING Co., Inc.
744 BROAD STREET
NEWARK, NEW JERSEY
Laisniuota ir pilnai bandyta
Tel. MU 9-0598

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* KVIETIMAS. Vasario 9 d. vakare, Čiurlionio Ansamblio namuose įvyks bendras su ALT 3-ga neolituany rengiamas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, kuriame kviečiami dalyvauti visi vienminčiai artimam bendravimui. Pradžią 7 val. Neolituany išpildys savo paruoštą programą. A. Augustinavičienė kalbės išskilmės pritaikyta tema. Po programos, bendras poūvis ir vaišės.

* LIETUVIŲ KULTŪRINIO DARŽELIO sąjungos metinis susirinkimas įvyks antradienį vasario 12 d. Lietuvių Salėje, 7:30 val. vakare. Organizacijų atstovai ir kurie nori įstoti į Darželio sąjungą pavieniais, prašomi atsilankyti. Bus pranešimai apie praėitų metų veiklą, rinkimas šiems metams valdybos ir aptariama tolimesnė veikla.

Jonas Brazauskas, pirm. ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS - BALIUS

Jau laikas užsisakyti bilietus į Čiurlionio ansamblio rengiamą koncertą - balių, kuris įvyks vasario 23 d. šv. Jurgio parapijos salėje.

Bus įdomi meninė programa ir vaišės.

Stalus (po 10 žmonių prie stalo) ar pavienius bilietus galima užsakyti pas A. Penkauską tel: SW-5-7079, V. Pleškaitį tel: 681-3674 ir Dirvoje.

PARDUODAMI NAMAI

Naujos parapijos rajone geras vienos šeimos namas, 2 mašinoms garažas, didelis sklypas. Prieinama kainai.

* Į pietus nuo Euclid Ave., 4 miegamieji, naujas pečius, geri kilimai. 2 mašinoms garažas. Namai neapgyventas. Apžiūrėti ir duok pasiūlymą.

* Parduodama taverna, E. 185-toje gt. Gerai einantis biznis. 900 dol. savait. pajamų.

BAKŪNAS REALTY
1373 Hayden Ave.
PO 1-1111

Your Savings EARN

4 1/2 %
Anticipated Rate

• 813 EAST 185TH STREET
• 6235 ST. CLAIR AVENUE
• 25000 EUCLID AVENUE
• 26000 LAKE SHORE BLVD.

ST. CLAIR SAVINGS

ŽVAIDŽDĖTOJI EVELYN CURRIE VIENINTELĖ PASAULYJE PRIJAUKINTĄ LIŪTŲ PATELĖ

Society National Bank Clevelande savo vadovybės posėdžiuose naujoms pareigoms paskyrė ir pakėlė visą eilę savo pareigūnų. Čia matome W. James Vandenberg, -- viceprezidentas, Wm. J. Hunkin, Edwin T. Jeffery ir R. W. Cornell. Society National Bank remia lietuvių spaudą, duodamas savo skelbimus Dirvai.

* Kun. J. Grigoniui pagerbti ir su juo artimiausioje susipažinti Lietuvių Katalikių Moterų Draugija š. m. vasario 24 d., 2 val. p. p. ruošia pietus Naujosios parapijos salėje.

Organizacijos ir Clevelande visuomenė prašoma gausiai atsilankyti.

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis bungalow, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1 1/2 garažo.

RE 1-9470

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Clevelando Lietuvių Demokratinų Grupių Prezidiumas savo 1963, II, 3 d. posėdyje, susipažinęs su JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos paskelbtuoju spaudoje atsišaukimu "Išlikimui ir laisvei", nutarė padaryti JAV lietuvių visuomenei šį savo viešą pareiškimą.

1. Kiekvienų metų pradžioje, ypač gi Vasario 16-sios minėjimų laikotarpyje, Amerikos Lietuvių Taryba, ALT organizuoja šiame krašte aukų rinkimą Lietuvos laisvinimui. Per eilę metų susiklojo tradicija, kad JAV lietuvių

viai savo aukas bendriniam Lietuvos laisvinimo darbui perduoda ALT.

2. Tas šiame krašte įpročiu tapęs laisvinimo aukų telkimas vienoje bendrinėje laisvinimo organizacijoje, ALT, derinasi su visa laisvinimo darbo sistema ir su sveika politine išmintimi.

3. Nesiskaitydama su minėta laisvinimo aukų šiame krašte rinkimo tvarka, JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba mūsų spaudoje paskelbė savo "aukų vaju" š. m. sausio, vasario ir kovo mėnesiais tiems patiems Lietuvos laisvinimo tikslams.

4. Tuo savo įsibrovimu į ALT darbo sritį JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba pasiėlgė nesuderinamai su teise ir morale, su geraisiais įpročiais ir tradicija, su savo įgaliojimais ir Lietuvių Bendruomenės paskirtimi, su laisvinimo darbo organizacijos principu ir tautos interesus.

5. Todėl Clevelando Lietuvių Demokratinų Grupių Prezidiumas, kreipdamas į tai JAV lietuvių dėmesį, kviečia juos visus savo aukas Lietuvos laisvinimo darbui ir šiemet pateikti Amerikos Lietuvių Tarybai, ALT, senąja, įprastine tvarka.

Clevelando Lietuvių Demokratinų Grupių Prezidiumas

* Akmenskis Vincas, gyv. Lietuvoje, ieško per Amerikos Raudonąjį Kryžių savo sesers Marcelės Akmenskaitės-Paulik, gim. 1906 m. 1940 m. ji gyvenusi Clevelande ir su broliu susirašinėjusi.

M. Paulik arba apie ją žinantieji prašomi atsiliepti: Akmenskis Vincas, Drevenos paštas, Klaipėdos rajonas, Lietuva.

* Reikalinga moteris darbui gydytojo kabinete. Būtinai kalbėti angliškai. Skambinti 382-9261.

(16, 17, 18)

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
CLEVELAND 24

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES

3-11 11-7

Positions available in Medical Surgical Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits. Shift differential.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road

Cleveland 6, Ohio

SW 5-5000, Ext. 205

(15, 16, 17)

REGISTERED NURSE

7-3

Position available in Nursery and Obstetrics Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road

Cleveland 6, Ohio

SW 5-5000, Ext. 205

(15, 16, 17)

PRACTICAL NURSES LICENSED

7-3 3-11 11-7

Positions available in Nursing Division. Must be Ohio registered or eligible for reciprocity. Starting salary commensurate with experience. Excellent fringe benefits. Shift differential.

Doctor's Hospital

12345 Cedar Road

Cleveland 6, Ohio

SW 5-5000, Ext. 205

(15, 16, 17)

Darbo pasiūla

Reikalinga šeimininkė 6 vaikų priežiūrai ir lengvam namų ruošos darbui. Pageidaujama moteris, norinti gyventi kartu. Nėra sunkių valymo darbų.

Skambinti tel. YE 2-5360, prie Lee-Fairmont gt.

(15, 16, 17)

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

HELP WANTED MALE

JIG GRINDER OPERATOR

Job shop experience required, high hourly rate. Paid holidays. Vacation plan. WH. 4-2900. 30510 Lakeland Blvd.

(16, 17)

LAYOUT PLATE INSPECTOR

Experienced. Read blueprints. Use gauges and comparator. Day shift. Call Mrs. Martin. 481-8900

LEAR SIEGLER, INC.

Power Equipment Division

New Division of rapidly expanding Company engaged in manufacturing electrical and electronic power equipment for aerospace and industrial applications offers attractive opportunities in the following positions:

Electrical and Mechanical Engineers

EE's or ME's with experience in electronic circuit design, electro-mechanical actuator design, test engineering or research and development.

Quality Control Engineers

EE's or ME's with backgrounds for recent graduates to senior assurance and reliability engineers.

Industrial Engineers

IE's with degree and experience in methods, standards and plant layout.

Manufacturing Supervision

General or first line foremen with experience in electronics or electrical assembly.

Send resume to Salary Personnel Office.

LEAR SIEGLER, INC.

Power Equipment Division

Post Office Box 6719

Cleveland 1, Ohio

Phone: MONTROSE 2-1000

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(16)

MECHANICS

Must have heavy-duty truck repair experience, be willing to work any shift and have own tools.

WHITE MOTOR COMPANY

842 E. 79 St.

An equal opportunity employer

(17)

HOUSE FOR SALE

3 BEDROOM RANCH

FULL BASEMENT & DINING ROOM. COMBINATION DISHWASHER & DISPOSAL. TILED RECREATION ROOM. BEAUTIFULLY LANDSCAPED. FENCED IN. IDEAL FOR CHILDREN. CLOSE TO PAROCHIAL & PUBLIC SCHOOLS. LOT 50x162. CALL CH. 4-2097.

KIRTLAND

Commercial: 312 Ft. Frontage Sturdy House in rear over 19 acres. \$13,850.

Commercial

Desirable commercial site for insurance or other business. Now has good house with office and two "apartments." With additional land which is available, this could be a possible apartment site. Asking \$27,500.

A. C. Shields

KIRTLAND VILLAGE
WH 2-1861 MLS REALTORS

CleveSavings

DON'T JUST WISH - SAVE FOR THE THINGS YOU WANT MOST

WE WELCOME SAVERS
ASK ABOUT OUR AUTOMATIC SAVINGS PLAN

The Cleveland Trust Company

71 CONVENIENT BANKING OFFICES

Member Federal Deposit Insurance Corporation

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co." duoda 15-25% nuolaidos geriams mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTHWEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS

VYT. SENKUS

WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

KAS IR KUR?

• Į paraginimą užprenumeruoti Dirvą Vasario 16 Gimnazijos moksleiviai jau atsiliepė Dr. A. Martus iš Clevelando ir Dr. St. Biežis iš Chicagos

• Prašomas atsiliiepti berniukas, laimėjęs Kultūros Fondo dovaną — Aleksandryną Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos tradiciniame vakare š. m. sausio mėn. 12 d. Jaunimo Centre. Laimėjęs prašomas pranešti savo vardą, pavardę ir adresą Chicagos Aukštesniosios Lituanistikos Mokyklos Tėvų Komitetui, 5620 So. Claremont Ave., Chicago 36, Ill., kad galėtume visą Aleksandryno prenumeratą perrašyti jo vardu.

JO MĖGIAMIAUSIAS MALONUMAS — LIETUVIAI

Tai konstantavęs Brisbano, Australijoje, laikraštis The Sunday Hail aprašo Juozo ir Marijos Bachunų viešnagę Australijoje.

Jo patirti įspūdžiai busia panaudoti knygai.

J. Bachunas patyręs, kad Australijos lietuviai yra padarę nepaprastą pažangą.

"Jūsų imigrantai yra kultūringi žmonės — architektai, gydytojai, žodžiu profesionalai", pasakoja laikraščiu J. Bachunas. "Jie atneša naujas idėjas menui, kultūrai ir ūkiniam gyvenimui, tai tos pačios priežastys, kurių dėka JAV progresuoja. Randu, kad jie yra geri australai, bet kad būti geru australu, jie pri-

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS NEW YORKE PO KONCERTO (vasario 2 d.): A. Gilyš, M. Motiejūnas, M. Aukštuolis, L. Petrauskaitė (newyorkietė), G. Motiejūnas, V. Vidugiris (newyorkietis), I. Stanisaitė (pranešėja), R. Babickas (vadovas), F. Kaminskas, R. Kezys (newyorkietis), V. Raulinaitis, (D. Staniškis ir P. Kudukis buvo "paklydę" prie kitų stalų).

CLEVELANDO OKTETAS MALONIAI NUTEIKĖ NEWYORKIEČIUS

Pereitą šeštadienį išgirstas Clevelando Vyrų Okteto koncertas nebuvo toks aukštosios klasės muzikos įvykis, kokių, kaip sako New Yorko lietuviai "nevertina". Tai buvo nepretenzinga, bet išradimai ir skoningai pateikta, maloni, įdomi, žaisminga, muzikinė

pramoga. Aštuoni vyrai, gražiai kalbė jų pranešėja (ne vien tik kalba graži) ir pats "patiekalų virėjas" Rytas Babickas gausiai susirinkusių New Yorkiečių buvo įvertinti labai gerai.

Tiesa, jei vertinimas matuojamas atsilankiusių skaičium, tai išėitų, kad vertinamasis sprendimas daromas koncerto dar negirdėjus. Bet yra pagrindo manyti, kad atsilankymu žmonės vertina ne koncertus, o jų rengėjus. Šį kartą gausiu atsilankymu gerai buvo įvertinti New Yorko skautai, šio koncerto-pobūvio rengėjai. Atseit, rengė jaunimas (taip dažnai kaltinamas nutautimu ir kitokiomis nuodėmėmis). Į jaunimo kvietimą buvo tikrai

pramoga. Aštuoni vyrai, gražiai kalbė jų pranešėja (ne vien tik kalba graži) ir pats "patiekalų virėjas" Rytas Babickas gausiai susirinkusių New Yorkiečių buvo įvertinti labai gerai.

Tiesa, jei vertinimas matuojamas atsilankiusių skaičium, tai išėitų, kad vertinamasis sprendimas daromas koncerto dar negirdėjus. Bet yra pagrindo manyti, kad atsilankymu žmonės vertina ne koncertus, o jų rengėjus. Šį kartą gausiu atsilankymu gerai buvo įvertinti New Yorko skautai, šio koncerto-pobūvio rengėjai. Atseit, rengė jaunimas (taip dažnai kaltinamas nutautimu ir kitokiomis nuodėmėmis). Į jaunimo kvietimą buvo tikrai

gausiai atsiliiepta. Tame atsiliie-pime šiek tiek skambėjo ir "viettinės politikos", kurioje čia pastaruoju metu įtampa kiek pakildusi. Šiuo atveju ji reiškėsi šen ir ten nuskambėjusiomis pastabėlėmis: "Žiūrėk, nagi publikos daugiau kaip Vienybės koncerte!" Bet Bostono choras greičiausia neturi pagrindo dėl to įsižeisti: publikos gausumas juk nusistatė abiem atvejais prieš koncertus, o ne po jų. Taigi publikos gausumu sveriami kiti dalykai, ne programa. Publikos New Yorko yra. Pas vienus rengėjus ateina daugiau, pas kitus mažiau, arba kartais pas vienus vieni, pas kitus kiti. Tai savo rūšies "Galupo pranašystės": gal iš dalies tikslios, gal kartais galinčios ir paklaidinti. Bet tie, kurie atėjo, po Clevelando dešimkės pasirodymo, neturėjo veiduose nei šešėlio nusivylimo, ir linksminosi toliau tikrai su tam pakilusiu apetitu. (Vienas stebėtojas, peržvelgęs publiką, pareiškė: "Amžiaus vidurkis -- žemiau vidutinio, intelligentiškumas -- atrodo apokščiau vidutinio").

• New Yorko Lietuvių Taryba ruošia Vasario 16-sios minėjimą, kuris įvyks vasario 17 d., 4 val. p. p. Webster Hall (119 E. 11th St., Manhattan). Pagrindiniais kalbėtojais bus Congressman John V. Lindsey ir St. Santvaras. Meninę dalį atliks solistė Irena Stankūnaitė, akomponuojant muz. J. Stankūnui, Operetos choras, vadovaujant M. Cibui, akomponuojant pianistei Ald. Kepalaitėi ir New Yorko Tautinių šokių grupė, vadovaujant J. Matulaitienei. Po minėjimo šokiai, grojant Alg. Starolio orkestrui. Visi lietuviai yra kviečiami kuo skaitlingiausiai minėjime dalyvauti.

• ONA BUDRAITENĖ, ALTS-gos Richmond Hill, N.Y. skyriaus narė, sausio 19 dieną susilaužė ranką ir dr. T. Savicko priežiūroje gydosi namie.

NEW YORK

* LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDUI sausiomėn, pri-siuntė aukų: inž. Antanas Vagelis, iš Worcesterio 65 dol., LB East Chicago apylinkė 15 dol, ir F. Alexis 10 dol. Viso 90 dol.

* ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJĄ per A. Trečioką, iš New Jersey valstijos užsi-prenumeravo: P. Mačiulaitis, V. Kiaunė, K. Trečiokas ir A. Trečiokas.

* ALTS-GOS RICHMONDHILL New York skyrius vasario 23 d. ruošia užgavėnių pobūvį so šokiais. Tuo tikslu skyriaus narės moterys vasario 1 d. buvo susirinkusios aptarti pobūvio rengimo reikalų ir pasiskirstė darbais, kurių iniciatyva teko Bronėi Oniūnienei.

Skyriaus valdybą sudaro Jurgis Sirusas -- pirmininkas, Stella Abraitienė -- sekretorė ir Petras Paprockas -- išdinininkas.

Pobūvis įvyks V. Steponio Festival restorano salėje, Madison ir 26 gatvės kampas, New York. Pradžią 7 val. vakaro. Maloniai kviečiami visi atsilankyti.

* VYTAUTAS PAPROCKAS, newyorkiečių dr. Vaclovo ir Birutės Paprockų sūnus, susirgo ir jau trečia savaitė gulį JAV armijos ligoninėje Newport, Mass.

* INŽ. VYTAUTAS MOŠINSKIS, pusanro mėnesio atostogų praleidęs bekeliaujant po Floridą ir New Mexico, grįždamas į Philadelphiją buvo sustojęs New Yorko, kur jam draugai newyorkiečiai vasario 27 d. suruošė priėmimą.

* ONA BUDRAITENĖ, ALTS-gos Richmond Hill, N.Y. skyriaus narė, sausio 19 dieną susilaužė ranką ir dr. T. Savicko priežiūroje gydosi namie.

CHICAGO

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONCERTAS CHICAGOJE

Lietuvos Nepriklausomybės raskelbimo 45 metų su-kakties proga lietuviškos muzikos koncertas Chicagoje Jaunimo Centre šį sekmadienį, vasario 10 d. prasidės punktualiai 4 val. p. p.

Koncerto programą atliks pianistė Birutė Smetonienė, solistės Roma Mastienė ir Dalia Kučėnienė, pianistė Genovaitė Aleksūnaitė-Mittchell ir aktorė Birutė Pūkelevičiūtė, kurios interpretacijai muzikinį foną duos kanklėmis Anėlė Kirvaitytė.

Pakvietimus galima gauti Marginiuose, Terroie, Daina Co, pas J. Gradinską ir pas visas vyr. giedrinių kes, o koncerto dieną kasoje nuo 3 val. p. p.

Chicagos lietuviškoji visuomenė rengėjų nuosirdžiai kviečiama koncerte dalyvauti. Būtų gražu, kad šiame koncerte būtų atstovaujamas kiekvienas lietuviškas namas Chicagoje.

Brangiai motinai Lietuvoje mirus,

inž. VACL. MAŽEIKAI,

jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą

reiškia

Vilties Draugija

ir

Dirvos Redakcija

Lietuvių Salės ir Lithuanian Village

bendrovių Prezidentą ZENONĄ DUČMA-

NA, šeimą bei gimines, jo mielai tetai

A. A.

MARIJAI ABUKAUCKIENEI

mirus, giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Lietuvių Salės ir Lithuanian

Village B-vės Direktoriai

Mielam

VACLOVUI MAŽEIKAI,

jo šeimai ir artimiesiems, brangiai motutei Lie-

tuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

Regina ir Jonas Čiuberčiai

A + A

SOFIJAI POCIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui KAZIMIERUI POCIUI ir

šeimai nuosirdžią užuojautą reiškia

A. L. B-nės East Chicagos
apylinkė

P A D Ė K A

Mirus mūsų brangiam vyrui, tėvui, uošviui ir seneliui

A + A

ANTANUI STEIKŪNUI,

reiškiame nuosirdžią padėką gerb. kunigams: kun. I. Vichurui, kun. P. Jakulevičiui, kun. I. Urbonui, kun. B. Sugintui už gedulingas pamaldas bažnyčioje ir apeigas koplyčioje ir kapinėse.

Širdingai dėkojame solistei Natai Aukštuolei, giedojusiai per pamaldas bažnyčioje, ir p. A. Juodvalkiui, tarusiam jautrų atsisveikinimo žodį kapinėse.

Dėkojame visiems, lankiusiems jį ligos metu namuose.

Nuosirdžiai dėkojame mūsų bičiuliams, pažįstamiems ir giminiams, aukojusiems šv. Mišioms už jo sielą, ir visiems, pagerbusiems velionį savo atsilankymu į koplyčią ir palydėjusiems į kapines.

Dėkojame karsto ir ordenų nešėjams už draugišką patarnavimą.

Širdingai dėkojame visiems, pareiškusiems mums užuojautas spaudoje, laiškais ir asmeniškai žodžiu.

Žmona Elena Steikūnienė; dukterys:
Sofija Steikūnienė, Elena Pocienė;
sūnus Steikūnas ir jų šeimos.

Mielą LNT Moterų Būrelio narę

V. MEILIŪNIENĘ

ir artimuosius, jos brangiai motutei Lietuvoje mirus, gilaus skausmo valandą nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

LNT Moterų Būrelio narės
Toronte

VALERIJAI MEILIŪNIENEI,

jos mylimai mamytei Lietuvoje mirus, nuosirdžią

užuojautą reiškia ir kartu su ja liūdime

V. K. Kalendros
M. A. Kuolai

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurį SSRS dalį Licensed by Vnesheposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrių:

• NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
• NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
• BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
• BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
• ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
• BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767

* SOUTH BOSTON, Mass. 359 West Broadway Tel. 268-0068

• BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
• CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
• CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
• CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
• DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
• GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
• HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575

* WEST HARTFORD, Conn. 62 Whiting Lane. Tel. 233-8030

• HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue CH 6-4724

• IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685

* YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440

* YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave.... GR 6-2681

• LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. ... AN 1-2994

• LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569

• NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797

• NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446

• PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619

• PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387

• PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892

• PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750

• SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571

• WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766

• WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

• VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.